

REFERAT Byrådet (2022-2025) d. 23-04-2025

Mødedato Onsdag d. 23. april 2025 kl. 17:00

Mødested Multisalen/rådhuset

Mødedeltagere Ulrik Wilbek, Mads Panny, Eva Pinnerup, Anders Bertel, Martin Sanderhoff, Marianne Gaardsdal, Stine Isaksen, Aksel Rosager Johansen, Mette Nielsen, Birthe Harritz, Marianne Aaris Andersen, Birgith B. Langballe, Malena Møller Mortensen, Peter Juhl, Lise Bertelsen (Fravær), Sofie Ringgaard Schøning, Steffen Drejer, Stine Damborg, Leo Nørgaard, Lars Mogensen, Torsten Nielsen, Anders Jensen, Pia Viller Arendt, Kurt Mosgaard, Kurt Johansen, Frederik Houmann Thuesen, Johannes Vesterby, Niels Jørgen Ottesen (Fravær), Lone Kastberg, Kim Dongsgaard, Katrine Fusager Rohde

Indholdsfortegnelse

Frigivelse af midler til mindre anlægsprojekter dagtilbud (bevillingssag).....	3
Endelig vedtagelse af lokalplan nr. 617 samt tillæg nr. 114 til kommuneplan 2017-2029 for et område	5
Endelig vedtagelse af lokalplan nr. 611 for solceller ved Kvorning samt tillæg nr. 111 til kommuneplan	9
Endelig vedtagelse af lokalplan nr. 609 samt tillæg nr. 105 til kommuneplan 2017-2029 for vindmø	13
Endelig vedtagelse af lokalplan nr. 626 for et erhvervsområde ved Hobrovej ved Roum, samt tillæg	17
Fjernelse af dige på Ndr. Troelstrupvej 1, 9632 Møldrup.....	20
Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 58 til Spildevandsplan 2019 (Ny trykledning fra Vammen til Røddi	24
Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 58 til Spildevandsplan	26
Forslag til lokalplan nr. 618 for energiklynge med solcelleanlæg og vindmøller ved Vinge samt tilla	28
Forslag til Tillæg nr. 61 til Spildevandsplan 2019.....	34
Investeringer i fritids- og idrætsfaciliteter (bevillingssag).....	36
Projekt "Midtpunktet", etablering af "Folkeoplysningens Hus i projekt på Ellekonebakken.....	39
Anvendelse af budget til udvikling i mindre byer og landdistrikter 2025 (Bevillingssag).....	43
Endelig vedtagelse af forslag til lokalplan nr. 608 for erhvervsområde ved Lundborgvej i Viborg sa	47
Forslag til strategisk udviklingsplan for Viborg Midtby.....	50
Årsregnskab 2024 - herunder overførsel af ikke forbrugte drifts- og anlægsbevillinger 2024 (Bevilli	53
Regnskab 2024 for Midtjysk Brand & Redning.....	58
Rødkærsbro Fjernvarmeværk - ansøgning om kommunegaranti.....	60
Media College Denmark: Afvikling af skyldig husleje og ny huslejemodel (bevillingssag).....	62
Frigivelse af midler til reovering af Søndre Skoles svømmehal (bevillingssag).....	65
Dagcenterpladser for ældre borgere i Base Business (bevillingssag).....	67
Skals Helhedsplan - frigivelse af anlægsmidler til rådgivning og nedrivning af Kildedalscenteret (b	70
Energireovering af kommunale bygninger (bevillingssag).....	72
Udfasning af olie- og gasfyr (bevillingssag).....	74
Fremtidig styring af byggeanlægsprojekter.....	76
Opgradering af eventfaciliteter på Dyrskuepladsen.....	80
Mødeliste for byrådet.....	82
Lukket: Ejendomssag.....	84

Punkt 1: Frigivelse af midler til mindre anlægsprojekter dagtilbud (bevillingssag)

25/7528

Resume

For at forbedre rammerne i dagtilbuddene skal der gennemføres to anlægsprojekter: en renovering af produktionskøkkenet i Hald Ege Børnehus og etablering af vuggestuepladser i Myretuen i Kjeldbjerg. Projekterne ønskes finansieret via den ansøgte budgetoverførsel fra 2024 til 2025 vedrørende projektet som afventer endelig godkendelse i byrådet. Der er derfor under den forudsætning at overførelsen godkendes før midlerne kan frigives.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø foreslår, at Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 3.124.000 kr. til kontoen ” Mindre anlægsprojekter på dagtilbud” med rådighedsbeløb på 2.500.000 kr. i 2025 og 624.000 kr. i 2026, og
2. at udgiften på 2.500.000 kr. i 2025 og 624.000 kr. i 2026 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ” Mindre anlægsprojekter på dagtilbud” i 2025.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 26-03-2025

Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 3.124.000 kr. til kontoen ” Mindre anlægsprojekter på dagtilbud” med rådighedsbeløb på 2.500.000 kr. i 2025 og 624.000 kr. i 2026, og
2. at udgiften på 2.500.000 kr. i 2025 og 624.000 kr. i 2026 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ” Mindre anlægsprojekter på dagtilbud” i 2025.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Børne- og Ungdomsudvalget.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Børne- og Ungdomsudvalget godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

På byrådsmødet den 12. oktober 2022 blev budgetforslaget for 2023-2026 vedtaget, herunder anlægsbudgettet for perioden. I denne forbindelse blev der afsat en anlægsbevilling til Mindre anlægsprojekter på dagtilbudsområdet med 3.124.000 kr. i 2023 og 3.124.000 kr. i 2024 ([link til sag nr. 19 i byrådet den 12. oktober 2022](#)).

Budgetoverførsel fra 2024 til 2025 er nødvendig for at finansiere de planlagte projekter.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

De frigivne midler skal anvendes til følgende projekter:

Renovering og opdatering af produktionskøkkenet i Hald Ege Børnehus

Formålet er at forbedre arbejdsmiljøet i køkkenet med fokus på støjreduktion, indeklima og ergonomi.

Produktionskøkkenet forventes at stå færdigt i første kvartal 2026.

Etablering af vuggestuepladser i Myretuen i Kjeldbjerg (Vestfjends Børnehuse)

Der etableres 12-14 vuggestuepladser i eksisterende lokaler, herunder en liggehal til vuggestuebørnene.

Vuggestuepladserne forventes at stå færdigt i første kvartal 2026.

Der er på nuværende tidspunkt ikke planlagt yderligere med projekterne, da det afventer godkendelse af overførsel af midler, før den videre planlægning kan igangsættes.

Projekterne finansieres via en budgetoverførsel fra 2024 til 2025, som afventer endelig godkendelse i byrådet i april. Når budgetoverførslen er godkendt, kan midlerne frigives. Der søges 3.124.000 kr. frigivet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Begge projekter forventes at stå færdige i første kvartal 2026.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der er ansøgt om en budgetoverførsel på 3.124.000 kr. fra 2024 til 2025. Hvis denne overførsel godkendes på april mødet i byrådet, kan beløbet efterfølgende søges frigivet. Sagen vedrørende ansøgning om overførelser kommer på en særskilt sag på mødet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 2: Endelig vedtagelse af lokalplan nr. 617 samt tillæg nr. 114 til kommuneplan 2017-2029 for et område til solceller og vindmøller ved Sjørring for Energipark Tjele

23/14166

Resume

Forslag til lokalplan nr. 617 og tillæg nr. 114 til kommuneplan 2017-2029 for et område til solceller og vindmøller ved Sjørring for Energipark Tjele samt miljørapport og udkast til § 25-tilladelse har været i offentlig høring fra den 4. juli til den 24. oktober 2024.

Der er kommet 37 høringssvar.

Lokalplan, kommuneplantillæg, sammenfattende redegørelse om miljøvurdering og § 25- tilladelse sendes hermed til endelig vedtagelse.

Klima- og Miljøudvalget har på sit møde den 28. januar 2025 besluttet at udsætte sagen ([link til sag nr. 2 i Klima- og Miljøudvalget den 28. januar 2025](#)).

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at planforslagene vedtages endeligt med de i bilag 8 nævnte ændringer,
2. at sammenfattende redegørelse om miljøvurdering godkendes,
3. at bilag 7 ”Notat med behandling af høringssvar” sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar,
4. at forvaltningen bemyndiges til at meddele en tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-01-2025

Klima- og Miljøudvalget besluttede at udsætte sagen, idet forvaltningen anmodes om at undersøge muligheder i forhold til lysafmærkning af vindmøllerne samt uddybende spørgsmål vedrørende miljørapporten

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at planforslagene vedtages endeligt med de i bilag 8 nævnte ændringer,
2. at bilag 7 ”Notat med behandling af høringssvar” sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar,
3. at sammenfattende redegørelse om miljøvurdering i bilag 9 godkendes,
4. at forvaltningen bemyndiges til at meddele en tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven, jf. bilag 10.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-03-2025

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at planforslagene vedtages endeligt med de i bilag 8 nævnte ændringer,
2. at bilag 7 ”Notat med behandling af høringssvar” sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar,
3. at sammenfattende redegørelse om miljøvurdering i bilag 9 godkendes,
4. at forvaltningen bemyndiges til at meddele en tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven, jf. bilag 10.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Torsten Nielsen (Æ) stemmer imod.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget godkendes.

Velfærdsdemokraternes byrådsgruppe, Torsten Nielsen (Æ), Johannes Vesterby (V) og Leo Nørgaard stemmer imod.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede den 26. juni 2024 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 26. juni 2024](#)) at vedtage forslag til lokalplan nr. 617 samt tillæg nr. 114 til kommuneplan 2017-2029 for et område til solceller og vindmøller ved Sjørring for Energipark Tjele med tilhørende miljørapport og bilagsrapport samt udkast til § 25-tilladelse med henblik på offentlig høring.

Oversigtskort er i bilag 1.

Planforslagene og miljørapporten er i bilag 2, 3, 4 og 5.

Klima- og Miljøudvalget har på sit møde den 28. januar 2025 besluttet at udsætte sagen ([link til sag nr. 2 i Klima- og Miljøudvalget den 28. januar 2025](#)) for at undersøge kommunens muligheder i forhold til lysafmærkning af vindmøller samt til CO₂-udledning i forbindelse med produktionen af solceller. Notat om dette kan findes i bilag 11.

Inddragelse og høring

Den offentlige høring

Forslag til lokalplan nr. 617 og tillæg nr. 114 til kommuneplan 2017-2029 samt miljørapport og udkast til § 25-tilladelse har været i offentlig høring fra den 4. juli til den 24. oktober 2024.

Der er kommet 37 høringssvar, som er i bilag 6.

Borgermøde

Der blev afholdt borgermøde den 21. august 2024 med ca. 190 deltagere.

Debatten drejede sig hovedsageligt om den visuelle påvirkning, ejendomsværditab, kompensationsordninger, beplantningens rolle, hensyn til grundvand og drikkevandsinteresser, risikoen for miljøforurening fra solcellepaneler, påvirkningen på natur og dyreliv, støj fra anlægget, afstanden til boliger samt processen for borgerinddragelse.

Forvaltningens bemærkninger

Høringssvarene er behandlet i bilag 7. Bilaget indeholder et resume af høringssvarene samt forvaltningens bemærkninger og forslag til byrådets svar til disse.

Forvaltningen vurderer, at høringssvarene ikke giver anledning til større ændringer i planerne. Forslag til ændringer ved endelig vedtagelse er i bilag 8.

Beskrivelse

Forslag til lokalplan nr. 617

Formålet med lokalplanen er at udlægge et område ved Sjørring til etablering af solcelleanlæg og vindmøller samt tilhørende tekniske installationer, herunder en transformatorstation, interne veje og beplantning.

Lokalplanen fastsætter bestemmelser, der sikrer bedst mulig udnyttelse af området, samtidig med at anlæggene indpasses i landskabet for at minimere gener for naboer, herunder reflekser og visuel påvirkning. Der stilles krav om etablering af afskærmende beplantningsbælter omkring anlæggene.

Derudover fastlægger lokalplanen retningslinjer for placering, udformning og udseende af anlæggene, så der tages hensyn til beskyttede naturområder samt levesteder for sårbare dyre- og plantearter.

Lokalplanen fastlægger, at arealerne tilbageføres til jordbrugsmæssig anvendelse, når det vedvarende energianlæg tages ud af drift.

Forslag til tillæg nr. 114 til Kommuneplan 2017-2029

Lokalplanforslaget er ikke i overensstemmelse med Kommuneplan 2017-2029. Derfor er der udarbejdet et tillæg nr. 114 til kommuneplanen. Dette tillæg udlægger et nyt rammeområde ved Sjørring til etablering af solcelleanlæg med tilhørende tekniske installationer samt vindmøller.

Miljørapport

Til planforslagene er der udarbejdet en samlet miljørapport med fokus på den indvirkning på miljøet, som gennemførelsen af planerne medfører, kombineret med en vurdering af projektets indvirkning på miljøet. Miljørapporten var i høring samtidig med planforslagene.

Miljørapporten og resultatet af den offentlige høring skal inddrages ved den endelige vedtagelse af planerne, og der er til formålet udarbejdet en sammenfattende redegørelse, som redegør for miljøhensyn, alternativer og overvågning, samt hvordan høringssvar er taget i betragtning. Redegørelsen er bilag 9.

Når plangrundlaget er vedtaget, kan der meddeles en § 25-tilladelse til det konkrete solcelleprojekt. Udkast til en § 25-tilladelse er i bilag 10.

Klimaplan

Solcelleanlægget og vindmøllerne forventes at have en samlet årlig energiproduktion på cirka 75 GWh, og det skønnes at solcelleanlæggets og vindmøllernes samlede effekt vil svare til årsforbruget for ca. 17.000 husstande. Dette projekt vil støtte Viborg Kommunes mål om selvforsyning med vedvarende elproduktion i 2030, eksklusivt forbruget fra Apples datacenter.

Under drift vil elproduktionen fra solcelleanlægget og vindmøllerne bidrage til at reducere CO₂-udledningen samt skadelige stoffer som SO₂ og NO_X, og dermed vil solcelleanlægget og vindmøllerne bidrage til at reducere miljømæssige skader fra fossile brændstoffer.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Hvis planforslagene vedtages endeligt, offentliggøres planerne, hvorefter der vil være 4 ugers klagefrist. Der kan efter offentlig bekendtgørelse meddeles landzonetilladelse, § 25-tilladelse og byggetilladelse til det konkrete projekt.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Energipark Sjørring er omfattet af en række ordninger efter lov om fremme af vedvarende energi, herunder værditabsordning, salgsoptionsordning, VE-bonusordning og Grøn Pulje.

Værditabsordningen betyder, at alle ejere af beboelsesejendomme kan anmelde krav om værditab.

Salgsoptionsordningen giver ejere af beboelsesejendomme, der helt eller delvist ligger i en afstand af op til 6 x vindmøllehøjden eller 200 meter fra nærmeste solcelleanlæg, mulighed for at anmelde krav om salgsoption, hvor boligen

kan sælges til en værdi fastsat af en uafhængig taksationsmyndighed. BioCirc har tilbudt at indgå frivillige aftaler med de nærmeste naboer.

VE-bonusordning omfatter beboelsesejendomme i en afstand på op til 8 x vindmøllehøjde eller 200 meter fra nærmeste solcelleanlæg, hvoraf disse kan modtage en årlig kontant skattefri bonus.

Til Grøn Pulje indbetaler opstiller 125.000 kr. pr. opstillet MW solceller og 313.000 kr. pr. opstillet MW vindmøller. Det forventes, at solcelleanlægget vil have en installeret effekt på op til 17 MW og forventes årligt at kunne producere ca. 16 GWh grøn strøm. Vindmøllerne vil have en samlet installeret effekt på 18,6 – 21,6 MW og forventes at kunne producere ca. 60 GWh grøn strøm årligt. Dette forventes at medføre en indbetaling på mellem 7,9 og 8,9 mio. kr., alt efter valg af vindmøller, til Grøn Pulje. Kommunen administrerer puljen, som kan anvendes bredt til tiltag i kommunens område. Det forventes, at Grøn Pulje tidligst kan ansøges fra 2027.

Foruden de lovmæssige ordninger tilbyder BioCirc at udbetale et beløb svarende til det gennemsnitlige elforbrug for en standard familie til nærmeste nabobeboelser inden for 200 meter af solcelleanlægget i hele projektets levetid. Størrelsen af det udbetalte beløb tager udgangspunkt i 4.400 kWh pr. år samt elprisen for det forgangne år. Dette tilbud er et anliggende mellem BioCirc og naboerne.

Juridiske og planmæssige forhold

Forvaltningen vurderer, at planlægningen har principiel betydning for kommunen, da der er tale om en større ændring af kommuneplanen. Endelig vedtagelse skal derfor ske i byrådet.

Bilag

1. Oversigtskort
2. Lokalplan
3. Kommuneplantillæg
4. Samlet miljørapport for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring
5. Samlet bilagsrapport Sjørring
6. Høringssvar
7. Notat til behandling af høringssvar
8. Ændringsbilag
9. Udkast til sammenfattende redegørelse for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring
10. Udkast til § 25-tilladelse for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring
11. Notat om lysafmærkning af vindmøller mv.

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 3: Endelig vedtagelse af lokalplan nr. 611 for solceller ved Kvorning samt tillæg nr. 111 til kommuneplan 2017-2029

23/9941

Resume

Forslag til lokalplan nr. 611 og tillæg nr. 111 til Kommuneplan 2017-2029 samt miljørapport og udkast til § 25-tilladelse har været i offentlig høring fra den 25. april til den 2. juli 2024. Der er kommet 51 høringssvar.

På grund af en visualiseringsfejl af solcelleanlægget i miljørapporten har forslag til lokalplan nr. 611 og tillæg nr. 111 til Kommuneplan 2017-2029 samt miljørapport og udkast til § 25-tilladelse været i fornyet offentlig høring fra den 21. november 2024 til den 16. januar 2025.

Der kommet 18 nye høringssvar i den fornyede høring.

Samlet er der kommet 69 høringssvar.

Planforslag med sammenfattende redegørelse om miljøvurdering sendes hermed til endelig vedtagelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at planforslagene vedtages endeligt med de i bilag 8 nævnte ændringer,
2. at bilag 7 "Notat med behandling af høringssvar" sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar,
3. at sammenfattende redegørelse om miljøvurdering i bilag 9 godkendes,
4. at forvaltningen bemyndiges til at meddele en tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven, jf. bilag 10.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-03-2025

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at planforslagene vedtages endeligt med de i bilag 8 nævnte ændringer,
2. at bilag 7 "Notat med behandling af høringssvar" sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar,
3. at sammenfattende redegørelse om miljøvurdering i bilag 9 godkendes,
4. at forvaltningen bemyndiges til at meddele en tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven, jf. bilag 10.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Torsten Nielsen (Æ) stemmer imod.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget godkendes.

Velfærdsdemokraternes byrådsgruppe, Torsten Nielsen (Æ), Johannes Vesterby (V) og Leo Nørgaard stemmer imod.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede den 24. april 2024 ([link til sag nr. 4 i byrådet den 24. april 2024](#)) at fremlægge forslag til lokalplan nr. 611 for et område til solceller ved Kvorning samt forslag til tillæg nr. 111 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport og miljøkonsekvensrapport i offentlig høring.

På grund af en fejl i visualisering af solcelleanlægget i miljørapporten besluttede byrådet den 13. november 2024 ([link til sag nr. 8 i byrådet den 13. november 2024](#)) at fremlægge forslag til lokalplan nr. 611 for et område til solceller ved Kvorning samt forslag til tillæg nr. 111 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport og miljøkonsekvensrapport i fornyet offentlig høring.

Oversigtskort er i bilag 1. Planforslagene og miljørapporten er i hhv. bilag 2, 3 og 4.

Inddragelse og høring

Den offentlige høring

Forslag til lokalplan nr. 611 samt tillæg nr. 111 til Kommuneplan 2017-2029 har været i offentlig høring fra den 25. april til den 2. juli 2024. Der er kommet 51 høringsvar.

Forslag til lokalplan nr. 611 samt tillæg nr. 111 til Kommuneplan 2017-2029 har været i fornyet offentlig høring fra den 21. november 2024 til den 16. januar 2025. Der kommer 18 høringsvar.

Der er samlet for de to høringsperioder kommet 69 høringsvar, som er i bilag 5 og 6.

Borgermøde

Der blev afholdt borgermøde den 4. juni 2024 under den første offentlige høring.

Debatten drejede sig hovedsageligt om visuel påvirkning, ejendomsværdier og kompensationsordninger, beplantning, grundvand og drikkevandsinteresser, risiko for miljøforurening fra solcellepaneler, natur og dyreliv, støj fra anlægget, afstand til boliger samt borgerinddragelsesprocessen.

Der blev ikke afholdt borgermøde i den fornyede høring.

Forvaltningens bemærkninger

Høringsvarene er behandlet i bilag 7. Bilaget indeholder et resume af høringsvarene samt forvaltningens bemærkninger og forslag til byrådets svar til disse.

Forvaltningen foreslår på baggrund af høringsvar følgende større ændringer:

- ændringer i lokalplanens redegørelse om at præcisere vejbyggelinjen, inkl. vejmidte, højde og passagetillæg fra Viborg Landevej
- krav om et beplantningsbælte langs Årupgårde
- øget afstand til nabobeboelser

Forvaltningen vurderer, at de resterende høringsvar ikke giver anledning til ændringer i planerne.

Forslag til ændringer i lokalplanen og kommuneplantillægget ved den endelige vedtagelse er i bilag 8.

Beskrivelse

Forslag til lokalplan nr. 611

Lokalplanforslagets formål er at udlægge området til et solcelleanlæg med tilhørende tekniske anlæg samt sikre en harmonisk ensartet opstilling af solcellerne og en afskærmende beplantning, så etableringen af anlægget tager hensyn til omkringliggende landskab, natur og naboer.

Planforslaget sikrer desuden, at arealerne tilbageføres til jordbrugsmæssig anvendelse eller henlægges som natur, når solcelleanlægget tages ud af drift, ligesom planen i solcelleanlæggets driftsperiode sikrer, at der tages hensyn til de

omkringliggende arealer og pleje af naturinteresser.

Forslag til tillæg nr. 111 til Kommuneplan 2017-2029

Lokalplanforslaget er ikke i overensstemmelse med Kommuneplan 2017-2029. Der er derfor udarbejdet et forslag til tillæg nr. 111 til kommuneplanen, der udlægger et område til placering af solcelleanlæg med dertilhørende tekniske anlæg.

Miljørapport

Til planforslagene er der udarbejdet en samlet miljørapport med fokus på den indvirkning på miljøet, som gennemførelsen af planerne kan medføre. Miljørapporten indeholder ligeledes en vurdering af projektets indvirkning på miljøet. Miljørapporten har været i høring samtidig med planforslagene.

Miljørapporten og resultatet af de offentlige høringer skal inddrages ved den endelige vedtagelse af planerne. Der er udarbejdet en sammenfattende redegørelse i bilag 9, som redegør for miljøhensyn, alternativer og overvågning, samt hvordan høringssvar er taget i betragtning.

Miljørapporten har været i offentlig høring samtidigt med planforslagene, og den udgør sammen med ansøgningen og høringssvarene udgangspunktet for at træffe en § 25-tilladelse til det konkrete solcelleprojekt. Udkastet til en § 25-tilladelse er i bilag 10.

Klimaplan

Solcelleanlægget forventes at have en kapacitet på cirka 65 MWp, og det skønnes, at solcelleanlæggets samlede effekt vil svare til årsforbruget for ca. 14.000 husstande. Dette projekt vil støtte Viborg Kommunes mål om selvforsyning med vedvarende elproduktion i 2030, eksklusiv forbruget fra Apples datacenter.

Under drift vil elproduktionen fra solcelleanlægget bidrage til at reducere CO₂-udledningen samt skadelige stoffer som SO₂ og NO_x, og dermed vil solcelleanlægget bidrage til at reducere miljømæssige skader fra fossile brændstoffer.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Hvis planforslagene vedtages endeligt, offentliggøres planerne, hvorefter der vil være 4 ugers klagefrist. Der kan efter offentlig bekendtgørelse meddeles § 25-tilladelse og byggetilladelse til det konkrete projekt.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Energipark Kvorning er omfattet af en række ordninger efter lov om fremme af vedvarende energi, herunder værditabsordning, salgsoptionsordning, VE-bonusordning og Grøn Pulje.

Værditabsordningen betyder, at alle ejere af beboelsesejendomme kan anmelde krav om værditab.

Salgsoptionsordningen giver ejere af beboelsesejendomme, der helt eller delvist ligger i en afstand af op til 6 x vindmøllehøjden eller 200 meter fra nærmeste solcelleanlæg, mulighed for at anmelde krav om salgsoption, hvor boligen kan sælges til en værdi fastsat af en uafhængig taksationsmyndighed. BioCirc har tilbudt at indgå frivillige aftaler med de nærmeste naboer.

VE-bonusordningen omfatter beboelsesejendomme i en afstand på op til 8 x vindmøllehøjde eller 200 meter fra nærmeste solcelleanlæg, hvoraf disse kan modtage en årlig kontant skattefri bonus.

Til Grøn Pulje indbetaler opstiller 125.000 kr. pr. opstillet MW solceller. Det forventes, at der kan opstilles ca. 65 MWp i planområdet ved Kvorning. Dette forventes at medføre en indbetaling på 8,125 mio. kr. til Grøn Pulje. Kommunen administrerer puljen, som kan anvendes bredt til tiltag i kommunens område. Det forventes, at Grøn Pulje tidligst kan ansøges fra 2027.

Foruden de lovmæssige ordninger tilbyder BioCirc at udbetale et beløb svarende til det gennemsnitlige elforbrug for en standardfamilie til nærmeste nabobeboelser inden for 200 meter af solcelleanlægget i hele projektets levetid. Størrelsen af

det udbetalte beløb tager udgangspunkt i 4.400 kWh pr. år samt elprisen for det forgangne år. Dette tilbud er et anliggende mellem BioCirc og naboerne.

Juridiske og planmæssige forhold

Forvaltningen vurderer, at planlægningen har principiel betydning for kommunen, da der er tale om en større ændring af kommuneplanen. Endelig vedtagelse skal derfor ske i byrådet.

Bilag

1. Oversigtskort
2. Lokalplan
3. Kommuneplantillæg nr. 111
4. Miljørapport, Bilagsrapport, Supplerende visualiseringer
5. Høringssvar
6. Høringssvar, fornyet høring
7. Notat med behandling af høringssvar
8. Ændringsbilag
9. Udkast til sammenfattende miljøredegørelse
10. Udkast til § 25-tilladelse

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 4: Endelig vedtagelse af lokalplan nr. 609 samt tillæg nr. 105 til kommuneplan 2017-2029 for vindmøller ved Sundstrup

23/7703

Resume

Forslag til lokalplan nr. 609 og tillæg nr. 105 til kommuneplan 2017-2029 for vindmøller ved Sundstrup samt miljørapport og udkast til § 25-tilladelse efter miljøvurderingsloven har været i offentlig høring fra den 21. november 2024 til den 30. januar 2025.

Der er kommet 43 høringssvar fra 34 forskellige afsendere.

Planforslagene med sammenfattende redegørelse om miljøvurdering sendes hermed til endelig vedtagelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at planforslagene vedtages endeligt,
2. at sammenfattende redegørelse om miljøvurdering i bilag 7 godkendes,
3. at bilag 6 "Notat med behandling af høringssvar" sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar, og
4. at forvaltningen bemyndiges til at meddele tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven, jf. bilag 8.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-03-2025

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at planforslagene vedtages endeligt,
2. at sammenfattende redegørelse om miljøvurdering i bilag 7 godkendes,
3. at bilag 6 "Notat med behandling af høringssvar" sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar, og
4. at forvaltningen bemyndiges til at meddele tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven, jf. bilag 8.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Torsten Nielsen (Æ) stemmer imod.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget godkendes.

Velfærdsdemokraternes byrådsgruppe, Torsten Nielsen (Æ) og Johannes Vesterby (V) stemmer imod.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede den 13. november 2024 ([link til sag nr. 7 i byrådet den 13. november 2024](#)) at fremlægge forslag til lokalplan nr. 609 for et område til vindmøller ved Sundstrup, forslag til tillæg nr. 105 til kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport og miljøkonsekvensrapport samt udkast til § 25-tilladelse i offentlig høring.

Oversigtskort er i bilag 1.

Planforslagene og miljørapport fremgår af bilag 2, 3 og 4.

De digitale planforslag kan læses her:

[Link til forslag til kommuneplantillæg nr. 105](#)

[Link til forslag til lokalplan nr. 609](#)

Inddragelse og høring

Den offentlige høring

Forslag til lokalplan nr. 609, tillæg nr. 105 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport samt udkast til § 25-tilladelse efter miljøvurderingsloven var i offentlig høring fra den 21. november 2024 til den 30. januar 2025.

Der er kommet 43 høringssvar fra 34 forskellige afsendere, som er i bilag 5.

Borgermøde

Der blev afholdt borgermøde den 10. december 2024 med ca. 190 deltagere.

Borgermødets temaer var hovedsageligt støj, påvirkning af natur, påvirkning af landskab, udvikling af lokalsamfund, omfang af anlæg og nærhed til andre vedvarende energianlæg, livscyklusregnskab for vindmøller, rammer for Grøn Pulje samt køberetsordning.

Forvaltningens bemærkninger

Høringssvarene er behandlet i bilag 6. Bilaget indeholder et resumé af høringssvarene samt forvaltningens bemærkninger og forslag til byrådets svar til disse.

Forvaltningen vurderer, at høringssvarene ikke giver anledning til forslag til ændringer i planerne, og der er på den baggrund ikke udarbejdet et ændringsnotat til planforslag.

Forvaltningen bemærker følgende:

- at projektets landskabspåvirkninger præciseres på baggrund af flere høringssvar, herunder fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning
- at det på baggrund af flere høringssvar, herunder fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, præciseres, at vurdering af kumulative effekter på Natura 2000-områder af flere vedvarende energianlæg i området vil ske i det tilfælde, at der politisk igangsættes planlægning for andre vedvarende energianlæg, fx Energipark Låstrup. Før dette sker, er vurderingen af kumulative effekter efter forvaltningen vurdering ikke aktuel
- at forvaltningen set i lyset af møllernes højde på 185 meter har undersøgt, om kommuner har hjemmel til at stille færre krav om lysafmærkning end i retningslinjer fastsat af luftfartsmyndighederne. Dette har kommunen ikke, men ansøger har tilkendegivet, at ansøger er positivt indstillet på at reducere lysafmærkningen i det tilfælde, at luftfartsmyndighederne ændrer retningslinjerne

Præciseringer ift. landskabspåvirkninger og kumulative effekter på Natura 2000-områder samt udviklers tilkendegivelse ift. lysafmærkning er indarbejdet i den sammenfattende redegørelse for miljøvurderingen, der er i bilag 7.

Forvaltningen bemyndiges til at foretage redaktionelle ændringer inden offentliggørelsen af de endeligt vedtagne planer.

Beskrivelse

Forslag til lokalplan nr. 609

Lokalplanens formål er at udlægge området til tekniske anlæg, som muliggør etablering af 5 vindmøller af 185 meters totalhøjde og dertilhørende nødvendige tekniske anlæg, herunder en transformerstation, i et område øst for Sundstrup. Formålet er tillige at sikre hensyn til naboer og trafikanter, hvad angår støj, reflekser og skyggekast.

Lokalplanen sikrer, at lokalplanområdet udnyttes bedst muligt til grøn energi, og at vindmølleanlægget indpasses mest muligt hensigtsmæssigt i landskabet samt i forhold til naturområder og landbrugsinteresser.

Planområdet ligger i landzone og forbliver i landzone. Lokalplanen sikrer, at arealerne tilbageføres til jordbrugsmæssig anvendelse, når vindmølleanlægget tages ud af drift.

Forslag til tillæg nr. 105 til Kommuneplan 2017-2029

Lokalplansforslaget er ikke i overensstemmelse med Kommuneplan 2017-2029. Der er derfor udarbejdet et forslag til tillæg nr. 105 til kommuneplanen, der giver mulighed for et vindmølleanlæg med tilhørende tekniske anlæg.

Miljørapport

Til planforslagene er der udarbejdet en samlet miljørapport med fokus på den indvirkning på miljøet, som gennemførelsen af planerne medfører, kombineret med en vurdering af projektets indvirkning på miljøet. Miljørapporten var i høring samtidig med planforslagene.

Miljørapporten og resultatet af den offentlige høring skal inddrages ved den endelige vedtagelse af planerne. Der er udarbejdet en sammenfattende redegørelse, som redegør for miljøhensyn, alternativer og overvågning, samt hvordan høringssvar er taget i betragtning. Den sammenfattende redegørelse er i bilag 7.

Når plangrundlaget er vedtaget, kan der meddeles en § 25-tilladelse til det konkrete vindmølleprojekt. Udkastet til en § 25-tilladelse er i bilag 8.

Klimaplan

De nye vindmøller forventes at producere 105.000 MWh, hvilket svarer til det årlige elforbrug for cirka 26.250 husstande. Dette projekt vil støtte Viborg Kommunes mål om selvforsyning med vedvarende elproduktion i 2030, eksklusive forbruget fra Apples datacenter.

Under drift vil projektet forbedre luftkvaliteten, da der ikke vil være emissioner fra anlægget. Elproduktionen fra vindmøllerne vil bidrage til at reducere CO₂-udledningen samt skadelige stoffer som SO₂ og NO_x. Vindmøllernes produktion er emissionsfri og kan dermed mindske miljømæssige skader fra fossile brændstoffer. Over en forventet 30-årig levetid kan projektet reducere CO₂-udledningen med op til 11.000 ton om året, hvilket svarer til cirka 333.000 ton i løbet af denne periode.

Der er udarbejdet en livscyklusvurdering for projektet, som viser, at drivhusgasudledningen fra anlægsfasen er minimal. Analysen afslører desuden, at vindmølletypen har en energimæssig tilbagebetalingstid på 6,5 måneder, hvilket betyder, at de vil kunne generere op til 55 gange den energi, der er forbrugt gennem hele projektets livscyklus.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Hvis planforslagene vedtages endeligt, offentliggøres planerne med 4 ugers klagefrist. Derefter meddeles § 25-tilladelse til projektet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Økonomiske ordninger til fremme af vindmølleanlæg

Ved projektets realisering nedlægges alle beboelsesejendomme i en afstand af op til 4 x vindmøllehøjde, jf. lov om fremme af vedvarende energi, og udvikler opkøber ejendommene.

Loven indeholder desuden en ordning for salgsoption eller værditab på beboelsesejendomme pga. vindmølleanlæg, hvor værdien af ejendomme i en afstand af op til 6 x vindmøllehøjde fastsættes af en uafhængig taksationsmyndighed. Loven indeholder endelig en bonusordning for beboelsesejendomme i en afstand på op til 8 x vindmøllehøjde, hvor boligen kan få en årlig kontant skattefri bonus.

I henhold til retningslinjer for Grøn Pulje skal opstillet af vindmøller betale 313.000 kr. pr. opstillet MW. Det forventes, at der kan opstilles i alt ca. 36 MW i planområdet ved Sundstrup, og det vil udløse ca. 11,3 mio. kr. til Grøn Pulje. Kommunen administrerer puljen, som kan anvendes bredt til tiltag i kommunens område. Det forventes, at Grøn Pulje tidligst kan ansøges fra 2027.

Fond og lokalt ejerskab

Udover midlerne i Grøn Pulje vil Wind Estate også etablere en fond administreret af lokalområdet. Wind Estate beskriver, at den almennyttige fond skal yde støtte til områdets fælles bedste. Wind Estate har beskrevet, at formålsparagraffen er at yde økonomisk støtte til foreninger, projekter og private personer med overvejende tilknytning til vindmølleprojektets nærområde. Til varetagelse af fordeling af fondens midler beskriver Wind Estate, at der skal nedsættes et udvalg. Formatet på dette udvalg vil blive bestemt i forening imellem Wind Estate og lokalområdets interessenter. Ifølge Wind Estate vil fondsmidlerne bestå af årlige donationer fra vindmølleanlægget bestående af 25.000 kr. pr. opstillet vindmølle i hele projektets levetid. Dette vil svare til 125.000 kr. årligt ved etablering af de 5 vindmøller, hvilket over en 30-årig periode vil beløbe sig til 3.750.000 kr. i fondsmidler.

Desuden vil Wind Estate i forbindelse med etablering af vindmøller øst for Sundstrup oprette en lokal køberetsordning. Wind Estate beskriver, at køberetsordningen sikrer de nærmeste naboer mulighed for at investere i projektet, idet der udbydes 40 % af vindmølleprojektet til kostpris, svarende til 2 vindmøller ved 5 vindmøller. Myndige personer med bopæl i en afstand af 4,5 km fra nærmeste vindmølle vil have mulighed for at erhverve sig andele i første runde, hvorefter der vil blive solgt andele til resten af kommunen. Wind Estate vil udbyde ca. 42.000 andele til projektet.

Ansøger har oprettet en hjemmeside for projektet hvor der løbende opdateres med information, herunder om fond og køberetsordning. Hjemmesiden findes på adressen: <https://www.sundstrupenergipark.dk/>.

Juridiske og planmæssige forhold

Forvaltningen vurderer, at planlægningen har principiel betydning for kommunen, da der er tale om en større ændring af kommuneplanen. Endelig vedtagelse skal derfor ske i byrådet.

Bilag

Oversigtskort

Kommuneplantillæg

Lokalplan

Miljørapport inkl bilag

Høringssvar

Høringsnotat

Sammenfattende miljøredegørelse

§ 25-tilladelse

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 5: Endelig vedtagelse af lokalplan nr. 626 for et erhvervsområde ved Hobrovej ved Roum, samt tillæg nr. 119 til Kommuneplan 2017-2029

23/28736

Resume

Forslag til lokalplan nr. 626 og tillæg nr. 119 til Kommuneplan 2017-2029 har været i offentlig høring fra den 19. december 2024 til den 13. februar 2025. Der er kommet et høringssvar. Høringssvarene handler især om bilag IV arter. Planforslagene sendes hermed til endelig vedtagelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at planforslagene vedtages endeligt med de i bilag 4 nævnte ændring, og
2. at sagsfremstillingen sendes som svar til det indsendte høringssvar.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-03-2025

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at planforslagene vedtages endeligt med de i bilag 4 nævnte ændring, og
2. at sagsfremstillingen sendes som svar til det indsendte høringssvar.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede den 18. januar 2024 at igangsætte planlægningen ([link til sag nr. 3 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 18. januar 2024](#)).

Byrådet besluttede den 18. december 2024 ([link til sag nr. 8 i byrådet den 18. december 2024](#)) at fremlægge planforslagene i offentlig høring i 8 uger.

Oversigtskort er i bilag 1.

[Link til forslag til lokalplan nr. 626](#) og [link til forslag til kommuneplantillæg nr. 119](#). Planforslagene er også i bilag 2.

Inddragelse og høring

Byrådet indkaldte fra 25. januar til 8. februar 2024 idéer og forslag. Der kom ingen idéer og forslag i idéfasen.

Den offentlige høring

Forslag til lokalplan nr. 626, samt forslag til tillæg nr. 119 til Kommuneplan 2017-2029 har været i offentlig høring fra den 19. december 2024 til den 13. februar 2025. Der er kommet et høringssvar til planforslagene fra Styrelsen for grøn

arealoplægning og vandmiljø. Høringssvaret er i bilag 3.

Høringssvaret blev indsendt til kommuneplantillægget, men det vedrører også lokalplanen, da der fremgår sammenlignelig tekst af lokalplanen. Høringssvaret handler overordnet om bilag IV arter. Styrelsen giver udtryk for, at det er vanskeligt at se af planforslagene, at hensynet til internationalt beskyttede arter er varetaget.

Forvaltningens bemærkninger

Høringssvaret peger på, at hensynet til internationalt beskyttede arter ikke er varetaget. Det bemærkes, at hvis levesteder for bilag IV-arter skal nedlægges, skal der oprettes erstatningslevesteder, og de skal være funktionelle, inden det gamle levested nedlægges, for at den økologiske funktionalitet er opretholdt.

Forvaltningen vurderer, at planforslaget bør ændres ved endelig vedtagelse, så det fremgår tydeligt, at træerne ikke må fældes, uden de først er undersøgt for flagermus. Forvaltningen foreslår dermed, at høringssvaret imødekommes.

Forslag til ændringer i lokalplanen og kommuneplantillægget ved den endelige vedtagelse er i bilag 4.

Beskrivelse

Forslag til lokalplan nr. 626

Lokalplanforslaget udlægger området til erhvervsområde og giver mulighed for erhvervsformål i miljøklasse 2-5. Der tillades en bebyggelsesprocent på op til 50 % og byggeri i 1 etage og op til 12,5 meter. Dog kan administration og personalefaciliteter opføres i op til 2 etager. Bestemmelser vedr. bebyggelsens udseende skal sikre, at ny bebyggelse tilpasses den eksisterende bebyggelses udtryk.

Forslag til tillæg nr. 119 til Kommuneplan 2017-2029

Med forslaget udvides afgrænsningen af rammeområde 05.E2.03_T27, så den stemmer overens med lokalplanafgrænsningen. Der ændres ikke på rammebestemmelserne.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Delegation

Forvaltningen vurderer, at planlægningen har principiel betydning for kommunen, da der er tale om væsentlige ændringer i kommuneplanen. Endelig vedtagelse skal derfor ske i byrådet.

Bilag

Oversigtskort - lokalplan nr. 626

Forslag til Lokalplan nr. 626 samt forslag til tillæg nr 119 til Kommuneplan 2017-2029

Høringssvar - Lokalplan nr. 626

Notat med ændringer ved endelig vedtagelse af forslag til lokalplan nr. 626 (erhvervsområde, Roum)

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 6: Fjernelse af dige på Ndr. Troelstrupvej 1, 9632 Møldrup

23/15842

Resume

Der skal tages stilling til, om der kan meddeles lovliggende dispensation til fjernelse af et beskyttet dige.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at der meddeles afslag til at fjerne diget, og at sagen oversendes til Slots- og Kulturstyrelsen til behandling.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-03-2025

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at der meddeles dispensation til at fjerne diget,

Eva Pinnerup (A) og Stine Isaksen (Å) stemte imod på grund af digets biologiske og kulturhistoriske værdi og for at undgå præcedensvirkning.

Eva Pinnerup (A) og Stine Isaksen (Å) begærer sagen i byrådet.

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Byrådet beslutter,

1. at der meddeles dispensation til at fjerne diget.

Den Socialdemokratiske byrådsgruppe, Martin Sanderhoff (M), Marianne Gaardsdal (F), Stine Isaksen (Å) og Aksel Rosager Johansen (Ø) stemmer imod.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet har den 15. marts 2022 ([link til sag nr. 10 i byrådet den 15. marts 2022](#)) taget stilling til en digesag på Nedergårdsvej 22 i Tjele. Byrådet besluttede at meddele lovliggende dispensation til fjernelse af diger.

Afgørelsen blev påklaget af Danmarks Naturfredningsforening og Slots- og Kulturstyrelsen. Miljø- og Fødevarerklagenævnet ændrede dispensationen til et afslag. Slots- og Kulturstyrelsen har efterfølgende meddelt påbud om retablering af diger.

På baggrund af forløbet af denne sag, forelægges nærværende sag til politisk stillingtagen-

Inddragelse og høring

Forvaltningen har orienteret Slots- og Kulturstyrelsen om forholdet.

Styrelsen har om digets kulturhistoriske værdi udtalt, at diget stammer fra udskiftningen af V. Tostrup i 1794. Diget er anlagt som markering af et skel. Diget har en middel kulturhistorisk værdi og er del af et forholdsvis velbevaret historisk mønster.

Viborg Museum har ikke yderligere bemærkninger.

Beskrivelse

Viborg Kommune er i forbindelse med anden sagsbehandling blevet opmærksom på, at der er fjernet et dige med en længde på ca. 222 m på Ndr. Troelstrupvej 1 i Møldrup. Oversigtskort er i bilag 1.

Det fjernede dige blev konstateret den 7. juni 2023. Ejer blev kontaktet den 12. juni 2023.

Ansøgning

Ejer har den 17. august 2024 søgt om lovliggørende dispensation til at fjerne diget. Ansøgning er i bilag 2 og 3.

Ejer vil bibeholde sammenlægningen af markerne. Derudover mener ejer, at der ikke er tale om et dige, men et markskel og plovfure, som kaster skygge.

Lovgivning

Efter museumslovens må der ikke foretages ændring i tilstanden af diger. Bestemmelsen er en forbudsbestemmelse, hvis formål er at sikre diger som kulturhistoriske spor og sikre de biologiske og landskabelige interesser, der knytter sig til digerne.

Praksis

Efter praksis kan der alene dispenseres til at fjerne et dige, hvis det hverken er landskabeligt, kulturhistorisk eller biologisk værdifuldt. Hvis diget er værdifuldt i blot en af betydningerne, er diget beskyttelsesværdigt.

Det fremgår af lovens forarbejder og fast praksis, at det ikke er tilstrækkeligt til at meddele dispensation, at der er påvist driftsmæssige, økonomiske eller rekreative interesser i, at et dige fjernes. At der kun i ”særlige tilfælde” kan dispenseres fra forbuddet mod tilstandsændringer, betyder, at der kun sjældent kan gøres egentlige undtagelser, i hvert fald for så vidt angår så væsentlige indgreb som f.eks. nedlæggelse.

Partshøring og ansøgers bemærkninger

Skelnabo til dige er blevet partshørt og er ikke kommet med bemærkninger.

Ejer er blevet partshørt og har fået aktindsigt i sagen. Ejer er kommet med bemærkninger både i forbindelse med parthøring og aktindsigt. Partshøringssvaret, vedlagte fotos og bemærkninger efter aktindsigten er vedlagt som bilag 4, 5 og 6.

Ejer bemærker bl.a., at Hedeselskabet har oplyst, at der ikke var et dige. Derudover mener ejer at have kontaktet Viborg Amt telefonisk og fået oplyst, at der ikke var et dige. Det er ejers opfattelse, at ejer har været i god tro. Ejer påpeger, at hverken Jordbrugskommissionen eller landinspektør har nævnt noget om diger. Desuden henviser ejer til, at der ikke er tinglyst en beskyttelse af diget og heller ikke foretaget tilsyn heraf.

Endelig bemærker ejer, at registreringen er forkert, og det er ejers opfattelse, at sagen må være forældet, idet det er over 20 år siden, at diget blev fjernet.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen har følgende bemærkninger til ejers høringssvar:

- Hedeselskabet er ikke en myndighed, og dets vurdering er ikke afgørende. Det samme gælder landinspektør, og jordbrugskommissionen havde ikke kompetence i forhold til diger.
- Forvaltningen har gennemgået gamle amtssager, og der kan ikke findes dokumentation for, at amtet har oplyst til ejer, at der ikke er et dige.
- Kommunen har ikke pligt til at føre et opsøgende tilsyn, og kommunen foretager ikke tilsyn af diger, medmindre der vurderes et konkret behov herfor.

Viborg Kommune kan ud fra luftfoto konstatere, at de nordøstligste ca. 50 m er fjernet mellem 1999-2002, mens den resterende del af diget på ca. 172 m er fjernet mellem 2002-2004.

Diget fremgår af kort forud for den 1. juli 1992, hvorfor diget er beskyttet i medfør af museumslovens § 29 a. Diget fremgår desuden af kort fra 1842-1899 og 1901-1971. Kortbilag med historiske kort og luftfotos er vedlagt som bilag 7.

På luftfotos fra 1954, 1975 og 1999 ses et tydeligt dige. På luftfoto fra 2004 ses diget ikke, men der ses en lys streg i marken, hvor jorden er blevet ændret ved fjernelse af diget.

Ansøgning om dispensation til en allerede gennemført tilstandsændring skal som udgangspunkt behandles, som om indgrebet ikke havde fundet sted.

Forvaltningen vurderer, at diget har en kulturhistorisk værdi som udskiftningsdige.

Forvaltningen vurderer, at diget har haft en biologisk værdi, og fjernelse af diget har dermed betydet et tab af biologisk værdi. Forvaltningen lægger vægt på, at diget har udgjort en vigtig biotop i agerlandet og har fungeret som bl.a. mulig redeplads, skjul, fourageringsområde og spredningskorridor. Desuden har diget adskilt de mere intensivt driftede arealer mod syd og de lavereliggende naturarealer, herunder eng mod nord, hvorfor det ikke kan udelukkes, at der har været frøpøljer ophobet i diget.

Det er forvaltningens vurdering, at diget har haft en begrænset landskabelig værdi, idet der ikke har været en decideret bevoksning på diget.

Begrebet ”indrettelseshensyn” kan indgå i vurderingen. Det vedrører forhold, der er foretaget for lang tid siden, hvor myndigheden ikke har været bekendt med forholdet. Det kan efter en konkret vurdering føre til, at en myndighed fortaber retten til at kræve forholdet lovliggjort.

Dette beror på en samlet vurdering af sagen, herunder den forløbne tid, karakteren af det ulovlige forhold, beskyttelsesværdierne m.v., som skal afvejes i forhold til ejerens forventninger om, at forholdet ikke ville blive påtalt.

Der er gået 19-24 år, fra diget er delvist fjernet i perioden 1999 til 2002, og det resterende er fjernet mellem 2002 til 2004, til kommunen i 2023 kontaktede ejer.

Forvaltningen vurderer, at der i den konkrete sag ikke er tale om et sådant særligt tilfælde, der kan begrunde en fravigelse af den restriktive praksis på området. Forvaltningen lægger herved vægt på beskyttelsesinteressen i forhold til udskiftningsdiget, ligesom der lægges vægt på den uønskede præcedensvirkning, som en lovliggørende dispensation vil kunne få for fremtidige lignende sager. Derudover lægger forvaltningen vægt på, at der er mulighed for at køre rundt om diget for at komme til de øvrige dele af markerne.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Efter museumslovens § 29 j, stk. 2, 1. pkt., kan byrådet i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelsen i museumslovens § 29 a, stk. 1.

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold, jf. museumslovens § 29 p, stk. 1.

Myndighedsansvaret vedrørende diger deles mellem kommunen og Slots- og Kulturstyrelsen. Kommunen kan dispensere fra museumslovens § 29 a, stk. 1, mens styrelsen står for håndhævelsen, herunder påbud om retablering af diger.

Bilag

Oversigtskort

Ansøgning

Søger dispensation

Svar på partshøring

Fotos vedlagt partshøringssvar

Bemærkninger efter aktindsigt

Kortbilag

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 7: Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 58 til Spildevandsplan 2019 (Ny trykledning fra Vammen til Rødding)

24/37850

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal behandle endeligt forslag til Tillæg nr. 58 til Spildevandsplan 2019 (Ny trykledning fra Vammen til Rødding).

Tillægget danner grundlag for, at der kan anlægges en afskærende spildevandsledning mellem Vammen og Rødding. Når ledningen er etableret, kan Vammen Renseanlæg efterfølgende nedlægges.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 58 til Spildevandsplan 2019 (Ny trykledning fra Vammen til Rødding) godkendes som forelagt.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-03-2025

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 58 til Spildevandsplan 2019 (Ny trykledning fra Vammen til Rødding) godkendes som forelagt.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 8. januar 2025 til den 5. marts 2025. Der er ikke modtaget høringsvar i høringsperioden.

Beskrivelse

Tillæg nr. 58 til Spildevandsplan 2019 (Ny trykledning fra Vammen til Rødding) danner grundlag for etablering af afskærende spildevandsledning mellem Vammen og Rødding samt efterfølgende nedlæggelse af Vammen Renseanlæg.

Ledningen skal aflede separat spildevand fra Vammen til Rødding, hvorefter spildevandet afledes via eksisterende spildevandssystem til rensning på Viborg Centralrenseanlæg. Når ledningen er etableret, skal renseanlægget i Vammen ombygges til pumpestation for spildevand og en rensedam for separat regnvand.

Oversigtskort med placering af ledningen fremgår af bilag 1.

Tillægget med tilhørende kortbilag er udarbejdet i kommunens digitale planportal og kan hentes via følgende link: [Tillæg nr. 58 til Spildevandsplan 2019 \(Ny Trykledning fra Vammen til Rødding\)](#)

Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at etablering af trykledningen er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og målsætninger om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

Miljøvurdering

Forvaltningen har gennemført en screening af planforslaget for, om der skal udarbejdes en miljøvurdering efter love om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen konkluderer, at der ikke er væsentlige negative indvirkninger på miljøet forbundet med gennemførelse af planforslaget, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøvurdering. Screening er vedlagt planforslaget i den digitale planportal.

Afgørelsen om ikke at gennemføre miljøvurdering er offentliggjort i forbindelse med høringen af planforslaget. Der kan klages over screeningsafgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål. Der er ikke modtaget klager over afgørelsen.

Økonomi

Udgifter til etablering af trykledningen afholdes af Energi Viborg Vand A/S.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Anlægsarbejdet forventes påbegyndt i 2025.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Tillæg nr. 58 til Spildevandsplan 2019 - Oversigtskort

Tillæg nr. 58 til Spildevandsplan 2019 - Tillægstekst

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 8: Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 58 til Spildevandsplan 2019 (Ny trykledning fra Vammen til Rødning)

25/6272

Resume

Byrådet anmodes om at træffe principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i Tillæg nr. 58 til Spildevandsplan 2019 (Ny trykledning fra Vammen til Rødning).

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 58 til Spildevandsplan 2019.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 25-03-2025

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 58 til Spildevandsplan 2019.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Tillæg nr. 58 til Spildevandsplan 2019 (Ny trykledning fra Vammen til Rødning) danner grundlag for etablering af afskærende spildevandsledning mellem Vammen og Rødning samt efterfølgende nedlæggelse af Vammen Renseanlæg.

Ledningen skal aflede separat spildevand fra Vammen til Rødning, hvorefter spildevandet afledes via eksisterende spildevandssystem til rensning på Viborg Centralrenseanlæg. Når ledningen er etableret, skal renseanlægget i Vammen ombygges til pumpestation for spildevand og en rensedam for separat regnvand.

For at realisere planlagte spildevandsanlæg er det en forudsætning, at arealer og/eller rettigheder til de anlæg, der er beskrevet i tillægget, kan erhverves.

Som udgangspunkt ønskes de nødvendige arealer og øvrige rettigheder over fast ejendom erhvervet gennem frivillige aftaler med de berørte grundejere. Det er i den forbindelse en forudsætning for skattefrihed for grundejeren, at aftalen kan indgås på ekspropriationslignende vilkår.

Følgende betingelser for at opnå skattefrihed skal være opfyldt på aftaletidspunktet:

- Der skal være hjemmel til at ekspropriere, hvilket er opfyldt, når spildevandsanlægget er optaget i vedtaget spildevandsplan.
- Det skal kunne forventes, at aftalens indhold vil blive gennemtvunget ved en kommunal ekspropriation, hvis en frivillig aftale ikke kan indgås.

Udover endelig vedtagelse af Tillæg nr. 58 til Spildevandsplan 2019 (Ny trykledning fra Vammen til Rødding) vil ovenstående være opfyldt, hvis byrådet træffer en principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i tillæggene.

Det drejer sig blandt andet om følgende:

- Etablering af spildevandsledninger
- Etablering af pumpestation
- Etablering af regnvandsbassin

Anlægsprojekter og berørte arealer fremgår af vedtagne tillæg.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 9: Forslag til lokalplan nr. 618 for energiklynge med solcelleanlæg og vindmøller ved Vinge samt tillæg nr. 115 til kommuneplan 2017-2029

23/14168

Resume

Der foreligger forslag til lokalplan og kommuneplantillæg for energiklynge med solcelleanlæg og vindmøller ved Vinge med tilhørende miljørapport. Det indgår som en del af Energipark Tjele.

Forslag til planer med tilhørende miljørapport foreslås sendt i offentlig høring.

Indstilling

Sagen behandles på ekstraordinære møder i Klima- og Miljøudvalget samt Økonomi- og Erhvervsudvalget den 23. april 2025.

Af dagsordenen til Klima- og Miljøudvalgets møde fremgår følgende indstilling:

”Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at forslag til lokalplan nr. 618 og tillæg nr. 115 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport og udkast til § 25-tilladelse efter miljøvurderingsloven og udkast til miljøgodkendelse vedtages med henblik på offentlig høring i 8 uger,
2. at det godkendes, at forvaltningen lægger udkast til udbygningsaftale i bilag 11 til grund for det videre arbejde, og at aftalen vil blive forelagt til godkendelse i endelig form ved endelig vedtagelse af planforslagene.
3. at der afholdes borgermøde torsdag den 22. maj 2025 kl. 17.00-19.00 i Tjelecentret, Tjelevej 9, 8830 Tjele.”

Beslutningerne fra hhv. Klima- og Miljøudvalget samt Økonomi- og Erhvervsudvalget vil foreligge til mødet i byrådet

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Sagen blev ved mødets start taget af dagsordenen.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede i september 2022 at indmelde Energipark Tjele som statslig energipark ([link til sag nr. 17 i Klima- og Miljøudvalget den 20. september 2022](#)).

Byrådet besluttede den 14. december 2022 ([link til sag nr. 9 i byrådet 14. december 2022](#)), at igangsætte planlægningen for Energipark Tjele i Viborg Kommune.

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede den 21. juni 2023 ([link til sag nr. 8 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 21. juni 2023](#)) på baggrund af en idéfase at fortsætte planlægningen for Energipark Tjele, og at planlægningen for Energipark Tjele opdeles i tre planprocesser.

Byrådet besluttede den 13. november 2024 ([link til sag nr. 9 i byrådet den 13. november 2024](#)) at godkende tilpasning af afgrænsning samt afholde en supplerende idéfase i 4 uger.

Inddragelse og høring

Der har fra den 3. februar 2023 til den 31. marts 2023 været afholdt en idéfase for Energipark Tjele, hvor planlægningen for energiklynge, solcelleanlæg og vindmøller ved Tjele indgik.

Undervejs i projekteringen af energiklyngen viste der sig behov for etablering af et regnvandsbassin uden for projekt- og planområdet samt nogle øvrige projektilpasninger. Der har derfor fra den 18. november 2024 til den 16. december 2024 været afholdt supplerende idéfase.

Der kom 23 høringssvar. Høringssvar fra den supplerende idefase er i bilag 1. Notat med forslag til svar er i bilag 2.

Beskrivelse

Planlægningen for Energipark Tjele er inddelt i tre planprocesser

- Solcelleanlæg ved Kvorning
- Vindmøller og solcelleanlæg ved Sjørring
- Energiklynge med solcelleanlæg og vindmøller ved Vinge

Plan- og projektområdet for energiklynge, solcelleanlæg og vindmøller ved Tjele omfatter et areal på ca. 700 ha, herunder

- ca. 430 ha til solceller
- 14 vindmøller med totalhøjde på op til 185 m
- samt en energiklynge på 74 ha, hvoraf 56 ha udlægges til erhvervsområde i byzone

Der er friholdt arealer til faunapassage, gåseareal mv. Oversigtskort er i bilag 3.

Solcelleanlægget og de 14 vindmøller forventes at have en årlig produktion på ca. 787 GWh. Projektet bidrager til, at Viborg Kommune kan nå målet i klimaplanen om at være selvforsynet med elproduktion på vedvarende energianlæg i 2030. Projektet fortrænger behovet for import af strøm og bidrager dermed med en forventet CO₂-reduktion på ca. 124.000 ton pr. år.

Forvaltningen har udarbejdet et udkast til forslag til tillæg nr. 115 til Kommuneplan 2017- 2029 og et udkast til forslag til lokalplan nr. 618, der er i bilag 4 og 5.

Forslag til tillæg nr. 115 til Kommuneplan 2017-2029

Med kommuneplantillægget udlægges et nyt rammeområde til tekniske anlæg, der giver mulighed for placering af solcelleanlæg og 14 store vindmøller med tilhørende tekniske anlæg. Desuden udlægges et rammeområde til erhverv på 56,4 ha, som skal overgå til byzone. Endelig udlægges et areal til landområde.

Der udlægges et ny støjkonsekvensområde omkring de 14 vindmøller svarende til en radius på 6 gange vindmøllehøjden målt fra hver mølle, som skal friholdes for støjfølsom anvendelse. En delmængde af dette område vil desuden blive udlagt som støjkonsekvensområde omkring det nye erhvervsområde. Da der planlægges for risikovirksomhed, udlægges der desuden en planlægningszone på 500 m omkring den ny byzone.

Med kommuneplantillægget sker følgende ændringer i retningslinjerne for Kommuneplan 2017- 2029:

- Retningslinje 4.4: negativt område for vindmøller reduceres omkring gasledning langs Vingevej og overgår til neutralt område
- Retningslinje 5.4: Stilleområde omkring og nord for Tjele Langsø udgår
- Retningslinje 7.1: Værdifuldt kulturmiljø omkring Tjele Gods reduceres
- Retningslinje 8.4: Værdifulde landbrugsområder reduceres
- Retningslinje 8.4: Udpegning af store husdyrbrug reduceres
- Retningslinje 8.6: Udpegning af placering af fælles biogasanlæg reduceres
- Retningslinje 11.1: Ordlyden om værdifulde landskaber ændres
- Retningslinje 11.2: Værdifulde landskaber reduceres
- Retningslinje 12.1: Lavbundsområde reduceres
- Retningslinje 13.3: Negative områder for store solcelleanlæg reduceres svarende til ændringerne i landskabsudpegninger og overgår til neutral udpegning

Reduktion i landskabsudpegningerne sker på baggrund af landskabskarakteranalysen, som findes i kapitel 7 i miljørapporten.

Med den endelige vedtagelse af planforslagene vil lokalplanen være i overensstemmelse med kommuneplanen.

Lokalplan

Lokalplanforslagets formål er at udlægge området til solcelleanlæg, 14 vindmøller med tilhørende tekniske anlæg samt en energiklynge med mulighed for risikovirksomhed. Lokalplanen sikrer en harmonisk ensartet opstilling af solceller og

vindmøller og en afskærmende beplantning, så etableringen af anlæggene tager mest muligt hensyn til omkringliggende landskab, natur og naboer.

Lokalplanen udlægger overordnet området i fire typer af anvendelse

1. energiklynge med to vindmøller og grønt område (delområde I og IV)
2. solceller, 12 vindmøller og tilhørende anlæg samt faunapassager (delområde II)
3. landområde (delområde III)
4. regnvandsbassin og nedsivningsanlæg (delområde V)

Energiklyngen er delt i to områder, hvor delområde I, på cirka 56 ha udlægges til et erhvervsområde med virksomheder i miljøklasse 3-7. Arealet i delområde I overføres til byzone med lokalplanen. Det andet område – delområde IV – forbliver i landzone, da det bevares som et åbent grønt område, dog med mulighed for at anlægge en jordhøj og en sti.

Planområdet ligger i landzone og skal med undtagelse af delområde I forblive i landzone. Planforslaget erstatter de nødvendige landzonetilladelser. Dog kræver det landzonetilladelse til de 12 vindmøller i landzone, da overholdelsen af retningslinjen om afstand til beboelse først kan træde i kraft efter planlægning.

Planforslaget sikrer desuden, at arealerne tilbageføres til jordbrugsmæssig anvendelse eller henlægges som natur, når solcelleanlægget tages ud af drift.

Planforslaget sikrer, at alle solcellepaneler og vindmøller i anlægget skal være af samme type og med samme udseende. Solcellepaneler kan være enten solceller på trackere, der opstilles i parallelle rækker i nord-sydliggående retning, som kan dreje efter solen, eller faste, sydvendte solcellepaneler. Vindmøllerne skal fremstå med ens udseende, ens rotordiameter og ens navhøjde over terræn.

Grundvandsredegørelse

Planområdet ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Da der udlægges et nyt erhvervsområde, er der udarbejdet en ny grundvandsredegørelse for hele kommunen. Det er vurderet, at planlægningen ikke indebærer en væsentlig risiko for grundvandet, og at der ikke er alternative placeringer uden for OSD, da der ikke er fundet plads til et stort sammenhængende erhvervsareal i nærhed til et solcelle- og vindmølleområde indenfor kommuneplanens eksisterende restrummelighed.

Lokalplanen sikrer, at vand fra parkeringspladser, kørearealer, oplagspladser, tilkørselsveje inden for OSD enten ledes uden for OSD, at der sker kontrolleret afledning eller at opsamling kan finde sted. Dette følges op med krav i forudsætninger for ibrugtagning i lokalplanforslaget.

Grundvandsredegørelsen er vedlagt som et bilag til kommuneplantillægget (bilag 4).

Miljørapport og habitatkonsekvensvurdering

Der er udarbejdet en miljørapport for planerne og det konkrete projekt, der er i bilag 6. Tilhørende bilag til miljørapporten er i bilag 7. Udkast til § 25-tilladelse er i bilag 8. Miljørapporten skal i høring samtidig med planforslagene.

Der er foretaget en habitatkonsekvensvurdering, som er kapitel 15 i miljørapporten.

Plangrundlaget giver mulighed for flere projekter end det, der er et konkret projekt for. Det drejer sig om udviklers ønske om senere udbygning med et græsproteinanlæg, et brintanlæg, og et e-metanolanlæg samt et administrations- og besøgscenter. Samtidigt rummer det konkrete projekt forsyningsledninger, som ikke er en del af plangrundlaget. Sondringen er belyst generelt i miljørapportens afsnit 4.4. og konkret i indledningen til hvert kapitel i miljørapporten.

I miljørapporten fokuseres der i hovedtræk på:

- Landskab
- Kulturarv
- Jordarealer
- Jordbund
- Luft
- Klima
- Vand
- Biodiversitet og Natura 2000
- Befolkning
- Menneskers sundhed

Afgrænsningen af emnerne i miljørapporten er i bilag 7.

For vand vurderes det, at påvirkningerne ikke vil føre til tilstandsforringelse eller hindring af målopfyldelse for de potentielt påvirkede søer, vandløb eller grundvandsforekomster.

For Natura 2000 (habitatkonsekvensvurdering) vurderes det i miljørapporten, at påvirkningerne ikke vil medføre skade på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag eller bevaringsmålsætninger. Forvaltningens bemærkninger til denne vurdering er i bilag 9.

Det bemærkes særligt i forhold til tajgasædgæs, at vurderingerne bygger på det bedste videnskabelige grundlag, men at det ikke har været muligt at dokumentere og entydigt udelukke en påvirkning af arten.

For de øvrige miljøfaktorer henvises til miljørapporten.

Afværgeforanstaltningerne er fastlagt i planforslagene og som vilkår i udkast til en tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven.

Trafik, vejanlæg og udbygningsaftale

Der vil – især pga. etablering af et biogasanlæg – være markant forøget trafik i området i anlægs- og driftsfasen for fase 1. I anlægsfasen vil det især være trafikal belastning med entreprenørmaskiner, lastbiler og lignende, og i driftsfasen vil det især være lastbiltransporter til og fra biogasanlægget. Plangrundlaget giver mulighed for industrianlæg i fase 2, som vil være forbundet med yderligere trafikbelastning.

De forventede maksimale trafikbelastning i arbejdstiden på hverdage forventes ved fuld realisering af fase 1 og 2 at være 60 lastbilture i timen.

Der er derfor behov for udbygning af det omkringliggende offentlige vejanlæg på Vingevej og Hobro Landevej. Emnet er nærmere beskrevet i bilag 10.

På grundejeres anmodning er der udarbejdet to alternative udkast til en udbygningsaftale., hvor udbygningen af vejanlægget forestås af lodsejerne, og lodsejerne afholder alle udgifter inkl. kommunes udgifter til kontrol under arbejdets udførelse

De to tilbud har forskellige vilkår om garantistillelse. I det ene tilbud (bilag 11) fraviges AB18, således garantisummen udgør 10 % af entreprisesummen i 5 år efter aflevering. I det andet tilbud (bilag 12) reduceres garantisummen fra 10 % til 2 % af entreprisesummen et år efter aflevering og udløber efter 5 år jf. AB 18. De to tilbud om udbygningsaftale er i hhv. bilag 11 og bilag 12.

Forvaltningen anbefaler det tilbud, der fremgår af bilag 11, da det er den aftale, der økonomisk og juridisk stiller kommunen bedst. Grundejerne foretrækker det tilbud, der fremgår af bilag 12, idet de finder, at der ikke bør stilles krav udover AB18, som er et sæt standardbetingelser, der anvendes i Danmark for bygge- og anlægsprojekter.

Miljøgodkendelse for risikovirksomheder

Biogasanlæg er på listen over risikovirksomheder, da oplaget af biogas overstiger 10 tons. I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse er der udarbejdet et sikkerhedsdokument for Energiklyngen, hvilket er sagsbehandlet i et samarbejde mellem risikomyndighederne.

Det er en forudsætning for miljøgodkendelse, at det endelige sikkerhedsdokument accepteres af myndighederne forud for ibrugtagning af biogasanlægget.

Udkast til miljøgodkendelse er i bilag 13.

Spildevandstillæg

Som en del af planlægningen for projektet er der behov for et tillæg til spildevandsplanen. Der sker særskilt politisk behandling af dette.

Borgermøde

Forvaltningen foreslår, at der afholdes borgermøde om planforslagene mandag den 26. maj 2025 kl. 17.00-19.00 i Tjelecenteret, Tjelevej 9, Ørum, 8830 Tjele.

Energistyrelsens forventes at afholde orienteringsmøde om ordningerne efter VE-loven i umiddelbar forlængelse heraf samme sted.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Planforslagene og den samlede miljørapport samt udkast til § 25-tilladelse forventes offentliggjort fra maj til juni 2025. Høringssvar vil efterfølgende blive behandlet og forventes forelagt til endelig politisk behandling ultimo 2025.

Planerne kan ikke endeligt vedtages, før en bekendtgørelse om Energipark Tjele er udstedt. Forvaltningen er netop blevet bekendt med, at bekendtgørelsen først forventes udstedt i december 2025 fremfor i oktober 2025.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Etablering af biogasanlægget mv. i energiklyngen vil medføre belastning af veje med forøgede transportmængder, hvilket vil medføre væsentligt øgede driftsudgifter til vejvedligehold.

Økonomiske ordninger til fremme af solcelleanlæg og vindmøller

Lov om fremme af vedvarende energi indeholder en ordning for værditab på beboelsesejendomme, som skyldes solcelleanlæg og vindmøller.

Loven indeholder desuden en salgsordning og en bonusordning for beboelsesejendomme i en afstand på op til 200 meter til solcelleanlægget og op til seks gange vindmøllehøjden, hvor boligen enten kan sælges til en værdi fastsat af en uafhængig taksationsmyndighed, eller hvor boligen kan få en årlig kontant skattefri bonus.

Efter gældende regler skal der til Grøn Pulje betales 125.000 kr. pr. opstillet MW til solceller og 313.000 kr. pr. opstillet MW for landvindmøller. Det forventes, at der kan opstilles mellem 86,8-100,8 MW vindmøller og mellem 329-414 MW solceller, som tilsammen vil udløse ca. 68-83 mio. kr. til grøn pulje.

Viborg Kommune administrerer puljen.

Juridiske og planmæssige forhold

Hvis planerne vedtages endeligt, kræver projektet en række tilladelser, herunder efter § 25 i miljøvurderingsloven (VVM-tilladelse) og tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 33 samt godkendelsesbekendtgørelsen (miljøgodkendelse).

Yderligere kræver projektet efterfølgende landzonetilladelse til opstilling af de 12 vindmøller i landzone.

På grundejeres anmodning er der udarbejdet et udkast til frivillig udbygningsaftale i henhold til planlovens § 21b. En endelig udbygningsaftale godkendes ved endelig vedtagelse af plangrundlaget.

Bilag

Høringssvar i supplerende idéfase

Notat med behandling af høringssvar i supplerende idéfase

Oversigtskort

Tillæg nr. 115 til kommuneplan 2017-2029 inkl. grundvandsredegørelse

Forslag til lokalplan nr. 618

Udkast til miljørapport

Samlet bilagsrapport til miljørapporten

Udkast til § 25-tilladelse

Notat om habitatkonsekvensvurdering

Notat om trafik, vejanlæg og udbygningsaftale

Udkast til tilbud om udbygningsaftale

Udkast til tilbud om udbygningsaftale

Udkast til miljøgodkendelse

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 10: Forslag til Tillæg nr. 61 til Spildevandsplan 2019

24/8800

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal behandle forslag til Tillæg nr. 61 til Spildevandsplan 2019 (Energipark Tjele).

Tillægget danner grundlag for, at den kommende Energipark Tjele kan optages i spildevandsplanen som ”privat separatkloak”, samt at der kan etableres en ny spildevandsledning fra energiklyngen til tilslutningspunktet sydvest for Ørum.

Indstilling

Sagen behandles på ekstraordinære møder i Klima- og Miljøudvalget samt Økonomi- og Erhvervsudvalget den 23. april 2025.

Af dagsordenen til Klima- og Miljøudvalgets møde fremgår følgende indstilling:

”Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 61 til Spildevandsplan 2019 (Energipark Tjele) sendes i offentlig høring som forelagt.”

Beslutningerne fra hhv. Klima- og Miljøudvalget samt Økonomi- og Erhvervsudvalget vil foreligge til mødet i byrådet

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Sagen blev ved mødets start taget af dagsordenen.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Tillæg nr. 61 til Spildevandsplan 2019 (Energipark Tjele) danner grundlag for, at området kan optages i spildevandsplanen som ”privat spildevandskloak”. I områder med ”privat spildevandskloak” kan sanitært- og processpildevand afledes til Energi Viborg Vands ledningsanlæg. Derudover skaber tillægget det juridiske grundlag for etablering af en ny spildevandsledning fra energiklyngen til tilslutningspunktet til det eksisterende ledningssystem ved Velds Huse (sydvest for Ørum).

Fra kloakoplandet afledes sanitært- og processpildevand efter intern forsinkelse og rensning i energiklyngen til Viborg Centralrenseanlæg. Regnvand håndteres privat via nedsivning i nedsivningsbassiner udenfor Energiklyngen. Disse bassiner er placeret udenfor område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Der er mulighed for overløb til Tjele Langsø i tilfælde af ekstrem regn.

Oversigtskort med placering af ledningen samt afgrænsning af området, der optages i spildevandsplanen, fremgår af bilag 1.

Tillægget med tilhørende kortbilag er udarbejdet i kommunens planportal og kan hentes via følgende link: [Tillæg nr. 61 til Spildevandsplan 2019 \(Energipark Tjele\)](#).

Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

Vurdering

I forbindelse med vedtagelse af lokalplan nr. 618, Energiklynge med solcelleanlæg og vindmøller ved Vinge samt Kommuneplantillæg nr. 115 er der behov for at optage området i Viborg Kommunes spildevandsplan. Forslag til kommuneplantillæg samt lokalplan behandles samtidig med forslaget til tillægget til spildevandsplanen.

Forvaltningen vurderer, at tillægget er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og målsætninger om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

Der meddeles de nødvendige nedsivnings- og udledningstilladelser efter endelig vedtagelse af kommuneplantillæg, lokalplan og tillæg til spildevandsplanen.

Miljørapport og habitatkonsekvensvurdering

Der er udarbejdet en miljørapport for Lokalplan nr. 618, Kommuneplantillæg nr. 115, Tillæg nr. 61 til Spildevandsplan 2029 samt det konkrete projekt. Derudover er der udarbejdet udkast til § 25 tilladelse.

Der er foretaget en habitatkonsekvensvurdering, som er kapitel 15 i miljørapporten.

Miljørapporten samt udkast til § 25-tilladelse skal i høring samtidig med planforslagene. Beslutning om offentlig høring træffes i sagen ”Forslag til lokalplan nr. 618 for energiklynge med solceller og vindmøller ved Vinge samt tillæg nr. 115 til kommuneplan 2017-2029”, som behandles på samme møde. Miljørapport med tilhørende bilag samt udkast til § 25-tilladelse er vedlagt samme sag.

Økonomi

Udgifter til etablering, drift og vedligeholdelse af interne regn- og spildevandsanlæg afholdes af BioCirc koncernen.

Udgifter til etablering af tryk- og gravitationsledningen samt pumpestationer til bortledning af spildevand fra kloaklandet til Viborg Centralrenseanlæg afholdes af Energi Viborg Vand A/S.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Tillæg nr. 61 til Spildevandsplan 2019 - Kortbilag

Tillæg nr. 61 til Spildevandsplan 2019 - Tillægstekst

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 11: Investeringer i fritids- og idrætsfaciliteter (bevillingssag)

18/29677

Resume

Sagen vedrører frigivelse af rådighedsbeløb til investeringer i idræts- og fritidsfaciliteter.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling foreslår, at Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 10.598.000 kr. til kontoen ”Ny model for investeringer i idræts- og fritidsfaciliteter” med rådighedsbeløb på 4.155.000 kr. i 2025 og 6.443.000 kr. (2026 priser) i 2026
2. at udgiften på 4.155.000 kr. i 2025 og 6.443.000 kr. i 2026 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Ny model for investeringer i idræts- og fritidsfaciliteter”.

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 25-03-2025

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 10.598.000 kr. til kontoen ”Ny model for investeringer i idræts- og fritidsfaciliteter” med rådighedsbeløb på 4.155.000 kr. i 2025 og 6.443.000 kr. (2026 priser) i 2026
2. at udgiften på 4.155.000 kr. i 2025 og 6.443.000 kr. i 2026 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Ny model for investeringer i idræts- og fritidsfaciliteter”.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Kultur- og Fritidsudvalget.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Kultur- og Fritidsudvalget godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Kultur- og Fritidsudvalget behandlede sidst sagen på mødet den 25. februar 2025 ([link til sag nr. 2 i Kultur- og Fritidsudvalget den 25. februar 2025](#)), hvor udvalget besluttede,

1. at Kultur- og Fritidsudvalget tager Viborg Idrætsråds analyse vedr. investeringer i idræts- og fritidsfaciliteter til efterretning, og godkender det i sag og bilag beskrevne scenarie 4 som grundlag for investeringer i idræts- og fritidsfaciliteter i 2025 og 2026, og i forlængelse heraf,
2. at der afholdes møder med Skydive med henblik på at udarbejde forslag til model for finansiering af skolefly uden kommunalt anlægstilskud til godkendelse i Kultur- og Fritidsudvalget,
3. at der afholdes møder med Viborg Rideklub med henblik på at udarbejde forslag til model for sikring af det fornødne jordareal til klubben med et anlægstilskud indenfor en økonomisk ramme, som er indenfor rammerne af puljen til investeringer i faciliteter. Modellen skal godkendes i Kultur- og Fritidsudvalget,
4. at forvaltningen til udvalgets møde den 25. marts 2025 udarbejder bevillingssag med henblik på frigivelse af de i investeringsoversigten afsatte beløb til formålet i 2025 og 2026 og
5. at forvaltningen til kommende møde i udvalget udarbejder forslag til retningslinjer for administration af puljen vedr. investeringer i idræts- og fritidsfaciliteter til godkendelse i udvalget.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Beslutningen fra 25. februar 2025 indebærer, at Kultur- og Fritidsudvalget har godkendt scenarie 4 som grundlag for investeringer på området i 2025 og 2026:

Aktivitetsrum

Renovering	Anlæg
Houkær Hallen, bueskytte-faciliteter, 2025: Anlægssum 1.000.000	Viborg Rideklub, jord til rideklub.
Bjerringbro Idræts- og Kulturcenter, 2025: Rensning af sandfiltre 100.000	Skydive, skolefly.
Viborg Gymnastik Forening, 2025: Forskudt barre 227.000	Viborg Atletklub, 2025-2026: Boksefacilitet, 6.000.000
Bjerringbro Idræts- og Kulturcenter, 2025: Styretavle i svømmehal 530.000	Ravnsbjerg IF, 2025: fodboldbane, 2.475.000
Viborg Stadionhaller, 2025: Fitness-facilitet, 2.980.000	Boligselskabet Sct. Jørgen 2025: Pickle-ball-bane 250.000
Alhedehallerne, 2025: Skift af belysning 173.000	Viborg Skytteforening, 2025; Våbenboks 200.000
Viborg Lawn Tennis Forening, 2025: Lysanlæg 246.000	Bruunshåb-Tapdrup Idrætsforening 2025; 2.675.000
Karup Hallen, 2025: Fitness-facilitet: 1.070.000	

Sociale rum

Renovering	Anlæg
Tjelecenteret, 2025: Siddepladser 120.000 kr.	Møldrup BMX 2025: Toilet 200.000
Bjerringbro Idræts- og Kulturcenter, 2025: Elevator 200.000 kr.	Møldrup BMX 2025: Klubhus 265.000
	Karup Kølvrå 07, 2025: Klubhus 1.702.000

Samlet betyder det, at der igangsættes projekter for 20.413.000 kr., hvoraf en andel af Viborg Atlet Klubs bevilling svarende til 4.400.000 kr. foreslås finansieret i den kommende analyse for 2026.

Egenfinansieringen fastsættes således, at almene foreninger, selvorganiserede og idrætshaller selv skal medfinansiere 50 % af den samlede anlægssum. Heri indgår lån og fondsbidrag som del af egenfinansieringen.

Boligforeninger skal selv finansiere 85 % af den samlede anlægssum og dette skal ses med baggrund i, at boligforeninger har bedre muligheder for at skaffe finansiering end foreninger og selvejende idræts- og fritidsinstitutioner.

Med denne egenfinansieringsmodel vil den kommunale anlægsudgift ved dette scenarie beløbe sig til 10.120.000 kr. fordelt med 4.155.000 kr. i 2025 og 5.965.000 kr. i 2026.

I forlængelse heraf foreslås, at rådighedsbeløb på 4.155.000 kr. i 2025 og 6.443.000 kr. i 2026 frigives af Byrådet. Differencen i 2026 på 478.000 kr. indgår i analyse for 2026.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Projekterne realiseres i 2025 og 2026.

Økonomiske forhold og konsekvenser

De anførte rådighedsbeløb indgår i budget 2025-2028.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 12: Projekt "Midtpunktet", etablering af "Folkeoplysningens Hus i projekt på Ellekonebakken.

25/1072

Resume

Sagen vedrører realisering af projektet "Midtpunktet", der blandt andet indeholder "Folkeoplysningens Hus", der skal være hjemsted for aftenskoler i Viborg, der modtager tilskud til folkeoplysende aktivitet. Projektet udvikles i regi af Boligselskabet Sct. Jørgen og i samarbejde med Realdania og Landsbyggefonden samt flere eksterne aktører.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling foreslår, at Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at den i sagen beskrevne juridiske model for "Midtpunktet", hvor den selvejende institution "Midtpunktet" køber ejerlejlighed til folkeoplysende aktivitet, primært aftenskoleaktivitet, principgodkendes, idet det samtidig tilkendegives, at Viborg Kommune efter gældende praksis er indstillet på at stille garanti på op til 25 mio. kr. for den selvejende institutions lån til køb af ejerlejligheden, idet det forudsættes, at Viborg Kommune skal godkende det endelige projekt,

2. at den selvejende institution "Midtpunktet" stiftes i 1. halvår 2025, idet det forudsættes, at Kultur- og Fritidsudvalget skal godkendes institutionens vedtægt, og

3. at det fastholdes, at lokaletilskud til aftenskoler i Viborg by, som udgør 828.000 kr. (75 %) sammen med foreningernes egenbetaling på 25 %, svarende til 276.000 kr., i alt 1.104.000 kr. i 2025-priser, disponeres til lejebetaling til huset "Midtpunktet", når det etableres som center for aftenskolerne i Viborg by, og at der efter husets ibrugtagning ikke fremover kan forventes bevilget lokaletilskud til aftenskoler, der er i andre lokaliteter i Viborg by.

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 25-03-2025

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at den i sagen beskrevne juridiske model for "Midtpunktet", hvor den selvejende institution "Midtpunktet" køber ejerlejlighed til folkeoplysende aktivitet, primært aftenskoleaktivitet, principgodkendes, idet det samtidig tilkendegives, at Viborg Kommune efter gældende praksis er indstillet på at stille garanti på op til 25 mio. kr. for den selvejende institutions lån til køb af ejerlejligheden, idet det forudsættes, at Viborg Kommune skal godkende det endelige projekt,

2. at den selvejende institution "Midtpunktet" stiftes i 1. halvår 2025, idet det forudsættes, at Kultur- og Fritidsudvalget skal godkende institutionens vedtægt, og

3. at det fastholdes, at lokaletilskud til aftenskoler i Viborg by, som udgør 828.000 kr. (75 %) sammen med foreningernes egenbetaling på 25 %, svarende til 276.000 kr., i alt 1.104.000 kr. i 2025-priser, disponeres til lejebetaling til huset "Midtpunktet", når det etableres som center for aftenskolerne i Viborg by, og at der efter husets ibrugtagning ikke fremover kan forventes bevilget lokaletilskud til aftenskoler, der er i andre lokaliteter i Viborg by.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

På baggrund af Kultur- og Fritidsudvalgets beslutning indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget til byrådet,

1. at den i sagen beskrevne juridiske model for "Midtpunktet", hvor den selvejende institution "Midtpunktet" køber ejerlejlighed til folkeoplysende aktivitet, primært aftenskoleaktivitet, principgodkendes, idet det samtidig tilkendegives, at Viborg Kommune efter gældende praksis er indstillet på at stille garanti på op til 25 mio. kr. for den selvejende institutions lån til køb af ejerlejligheden, idet det forudsættes, at Viborg Kommune skal godkende det endelige projekt,

2. at den selvejende institution "Midtpunktet" stiftes i 1. halvår 2025, idet det forudsættes, at Kultur- og Fritidsudvalget skal godkende institutionens vedtægt, og

3. at det fastholdes, at lokaletilskud til aftenskoler i Viborg by, som udgør 828.000 kr. (75 %) sammen med foreningernes egenbetaling på 25 %, svarende til 276.000 kr., i alt 1.104.000 kr. i 2025-priser, disponeres til lejebetaling til huset "Midtpunktet", når det etableres som center for aftenskolerne i Viborg by, og at der efter husets ibrugtagning ikke fremover kan forventes bevilget lokaletilskud til aftenskoler, der er i andre lokaliteter i Viborg by.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling**Historik**

Kultur- og Fritidsudvalget behandlede senest sagen på mødet den 2. april 2024 ([link til sag nr. 10 i Kultur- og Fritidsudvalget den 2. april 2024](#)), hvor udvalget på baggrund af indstilling fra Fritidsrådet, besluttede,

1. at Kultur- og Fritidsudvalget tiltræder Fritidsrådets indstilling fra mødet den 7. marts 2024, således,
2. at den i sagen skitserede procesplan for projektet godkendes,
3. at Fritidsrådets formand Daniel Andersen udpeges som repræsentant for Fritidsrådet til projektets styregruppe,
4. at den selvejende institution ”Midtpunktet” stiftes, idet det forudsættes, at Viborg Kommune skal godkende institutionens vedtægt, og
5. at det godkendes, at lokaletilskud til aftenskoler i Viborg by, som udgør 800.000 kr. disponeres til lejebetaling til huset ”Midtpunktet”, når det etableres som center for aftenskolerne i Viborg by, og at der efter husets ibrugtagning ikke fremover kan forventes bevilget lokaletilskud til aftenskoler, der er i andre lokaliteter i Viborg by.
6. at Kultur- og Fritidsudvalget udpeger Frederik Houmann Thuesen til projektets styregruppe.

Inddragelse og høring

Projektet udvikles og realiseres i tæt samarbejde med en række aktører, bl.a. aftenskolerne, men det vil også være andre aktører indenfor kultur- og fritidsområdet, der involveres i projektet.

Beskrivelse

I forlængelse af udvalgets beslutning på mødet 2. april 2024 er der arbejdet videre med projektet og aktuelt arbejdes der med en inddragelsesproces, som Boligselskabet Sct. Jørgen kører sammen med ERIK Arkitekter. Processen foregår i tæt samspil med Realdania og Landsbyggefonden og projektet indgår som et af 6 projekter, der er udvalgt i Realdanias program vedr. ”Kvartershuse”.

Baggrunden for sagen er også, at Boligselskabet Sct. Jørgen som led i helhedsplanen for omdannelse af Boligområdet Ellekonebakken har taget initiativ til etablering af et kvarterhus ”Midtpunktet” for Viborg Søndre bydel.

Boligselskabet Sct. Jørgen bemærker i den sammenhæng, at Viborg Kommunes beslutning om at samle aftenskolernes virke i Viborg by på en samlet lokation, har vist sig yderst hensigtsmæssig at indarbejde i Kvarterhus projektet og det kan udvides til at indarbejde andre fremskudte kommunale funktioner indenfor job og beskæftigelse og boligsociale indsatser.

Viborg kommune har til realisering af helhedsplanen for Ellekonebakken igangsat en ændring af infrastrukturen i området, således at området åbnes op og det planlagte kvarterhus får direkte adgang til indre ringvej, ligesom der er tiltag i gang i forhold til en ny lokalplan for området.

Kvarterhuset ”Midtpunktet” er således et af flere greb ind i arbejdet med at åbne området op, invitere byen ind, og koble området på resten af Viborgs udvikling. Målet er at skabe et sted for liv og nye fællesskaber, hvor områdets beboere og særligt børn og unge får nye spejlinger og dermed samme livsmuligheder som andre børn og unge i Viborg.

Kvarterhuset opføres som en samlet bebyggelse på ca. 3.500 m² der omfatter en ejerforening med fire ejere, hvor boligselskabets ejerandel er på 30 %, mens folkeoplysningens hus har en ejerandel på 35 %. Resten deles mellem kommende kommercielle aktører.

Den samlede anlægssum er på 105 mio. kr. incl. moms, der ventes finansieret via 25 mio. kr. fra fonde (Realdania, Lokale- og Anlægsfonden og Landsbyggefonden). Resten fordeles mellem de fire ejerlejligheder efter fordelingstal/ejerandel.

Fondene har endnu ikke taget endelig stilling til fondsbidrag til projektet og en afklaring heraf er en forudsætning for byggeriets realisering.

Det er Boligselskabet Sct. Jørgen, der i samarbejde med en lang række aktører, fortsætter dialogen om et endeligt samlet projekt.

Leoni Advokater har udarbejdet juridisk statusnotat vedr. projektet og noterer her tre problemstillinger, der skal afklares på nuværende tidspunkt:

- Afklaring af juridisk model for projekt "Midtpunktet" og forudsætninger for den selvejende institutions deltagelse i projektet.
- Etablering af selvejende institution.
- Den selvejende institutions køb af ejerlejlighed m.v. og finansiering heraf.

Juridisk model for projekt "Midtpunktet" og forudsætninger for den selvejende institutions deltagelse i projektet.

Den juridiske model der danner baggrund for de fælles ønsker er, at der gennemføres opførelse af en ejerlejlighedsopdelt ejendom, der opføres på arealer der købes af henholdsvis Boligselskabet Sct. Jørgen og Viborg Kommune. Modellen er illustreret i bilag til sagen.

Ejerlejlighedsejendommen opdeles i fire ejerlejligheder, hvor den ene købes af den selvejende institution "Midtpunktet" og som bliver grundstenen i drift af aktiviteterne for aftenskolerne. Boligselskabet køber en ejerlejlighed til deres fælleshusaktiviteter og de to resterende ejerlejligheder etableres af eksterne, private aktører, der understøtter aktiviteterne i lokalområdet.

Der arbejdes med en model, hvor der bliver en ejerlejlighedsforening, der bliver bygherre for hele projektet. Ejerlejlighedsforeningen sælger de fire ejerlejligheder til de fire aktører. For at sikre finansieringen af det samlede projekt skal der forud for igangsætning af byggeriet, indgås købsaftaler mellem ejerlejlighedsforeningen og de fire aktører. Hver aktører skal stille fornøden garanti for betaling af deres købesum m.v.

Projektet ventes udbudt som omvendt totalentrepriseprojekt i overensstemmelse med reglerne for EU-udbud.

Det forventes, at der skal stilles en garanti i størrelsesordenen 25 mio. kr. incl. moms for den ejerlejlighed, der skal huse "Midtpunktet" og det må forventes, at Viborg Kommunes ansøges om at stille denne garanti, da aftenskolerne ikke selv har mulighed for at stille en sådan.

Tidsplanen for projektet justeres løbende, men aktuelt er forventningen, at byggeriet er færdigt i 4. kvartal 2027.

Etablering af selvejende institution.

Kultur- og Fritidsudvalget godkendte på mødet den 2. april 2024, at den selvejende institution "Midtpunktet" stiftes og at institutionens vedtægt skal godkendes af Viborg Kommune.

Der er udarbejdet forslag til vedtægt, som vedhæftes sagen.

Institutionen stiftes ved et stiftende møde, hvor de enkelte aftenskoleforeninger inviteres til at deltage og den selvejende institution bliver herefter den enhed, der skal erhverve ejerlejligheden og efterfølgende står for udleje af lokalerne til aftenskoler og andre folkeoplysende foreninger m.fl.

Forvaltningen har ikke bemærkninger til forslag til vedtægt, der foreslås godkendt som grundlag for stiftelse af den selvejende institution "Midtpunktet".

Den selvejende institutions køb af ejerlejlighed m.v. og finansiering heraf.

Som nævnt indgås der forud for igangsætning af projektet købsaftale om erhvervelse af den færdigopførte ejerlejlighed. Samtidig med købet vil den selvejende institution skulle stille garanti for betaling af købesummen og finansieringen af den del, der ikke dækkes af fondsbidrag, forudsættes at ske ved etablering af lån med kommunegaranti indenfor en ramme på 25 mio. kr.

Det må forventes, at den endelige garantistillelse skal ske, når det fysiske byggeri opstartes og dette ventes at ske i 2026. Denne garanti skal i givet fald godkendes i Byrådet.

Driftsbudgettet for ”Midtpunktets” drift af ejerlejlighed til aftenskoler m.fl. samt fællesudgifter foreligger endnu ikke. Det er dog fortsat en klar forudsætning, at Viborg Kommunes bidrag til driften dækkes af lokaletilskud til aftenskoler samt disses egenbetaling. Lokaletilskud udgør i 2025 807.000 kr. og dette svarer til 75 % af det samlede bidrag, idet aftenskolerne selv skal bidrage med 25 %, således at det samlede årlige beløb til driften af ejerlejlighed m.m. udgør 1.104.000 kr. i 2025-prisniveau.

Herefter resterer afklaring vedr. Viborg Kommunes salg af jordareal til ejerlejlighedsforeningen, som skal etablere bygningsmasse og parkeringsarealer på arealerne. Dette forhold afklares efterfølgende i særskilt sag til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Projektet ventes realiseres, således at byggeriet står færdigt i 4. kvartal 2027.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Byrådet har godkendt praksis for kommunegaranti til lån optaget af selvejende idrætshaller og øvrige selvejende institutioner [jf. link til sag nr. 23 på byrådets møde den 22. maj 2024](#).

Bl.a. følgende fremgår af praksis:

- Den selvejende institution skal optage et fastforrentet lån i Kommunekredit
- Viborg Kommune skal efter lånebekendtgørelsens regler ved afgivelse af en kommunegaranti deponere et beløb svarende til garantibeløbet
- Den selvejende institution betaler for kommunegarantien årligt 0,5% af restgælden til Viborg Kommune.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Bilag 1 - Oversigtskort projekt Midpunktet, februar 2025

Bilag 2 - Vedtægter, selvejende institution Midpunktet

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 13: Anvendelse af budget til udvikling i mindre byer og landdistrikter 2025 (Bevillingssag)

25/1149

Resume

Landdistriktsudvalget besluttede på sit møde den 28. januar 2025, hvordan budgettet for Udvikling i mindre byer og landdistrikter for 2025 skal anvendes, herunder hvilke puljer der skal oprettes i 2025.

Landdistriktsudvalget skal i denne sag træffe beslutning om, hvordan budgettet på kontoen Udvikling i mindre byer og landdistrikter skal anvendes, herunder hvilket budget der skal tildeles på de enkelte puljer/konti i 2025.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller til Landdistriktsudvalget,

1. at der afsættes 2.100.000 kr. til puljen Udviklingsprojekter i mindre byer og landdistrikter 2025 i supplement til de 400.000 kr., der allerede er afsat i 2025,
2. at der afsættes 2.666.000 kr. til puljen "Nedrivning og renovering 2025" i supplement til de 1.200.000 kr., der allerede er afsat i 2025. Beløbet afsættes med rådighedsbeløb på 2.419.000 kr. i 2025 og 1.447.000 kr. i 2026. Dermed er der en samlet udgiftsramme på 3.866.000 kr. til puljen "Nedrivning og renovering 2025" inkl. den statslige medfinansiering, som hjemtages i 2027,
3. at der afsættes 300.000 kr. til puljen "Støtte til vedligeholdelse af arealer 2025",
4. at der afsættes 500.000 kr. til kontoen "Samtænke byforskønnelse i anlægsprojekter 2025".

Direktøren for Børn & Unge foreslår, at Landdistriktsudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives anlægsudgiftsbevillinger til de i tabel 1 oplyste puljer/konti på i alt 5.566.000 kr. med rådighedsbeløb på 4.119.000 kr. i 2025 og 1.447.000 kr. i 2026, og
2. at der gives anlægsindtægtsbevillinger på de i tabel 1 oplyste puljer/konti på i alt 2.319.000 kr. med rådighedsbeløb i 2027,
3. at nettoudgiften på i alt 3.247.000 kr. finansieres ved nedsættelse af rådighedsbeløbet på kontoen "Udvikling i mindre byer og landdistrikter" i de samme år.

Beslutning i Landdistriktsudvalget den 27-03-2025

Det blev besluttet,

1. at der afsættes 2.100.000 kr. til puljen Udviklingsprojekter i mindre byer og landdistrikter 2025 i supplement til de 400.000 kr., der allerede er afsat i 2025,
2. at der afsættes 2.666.000 kr. til puljen "Nedrivning og renovering 2025" i supplement til de 1.200.000 kr., der allerede er afsat i 2025. Beløbet afsættes med rådighedsbeløb på 2.419.000 kr. i 2025 og 1.447.000 kr. i 2026. Dermed er der en samlet udgiftsramme på 3.866.000 kr. til puljen "Nedrivning og renovering 2025" inkl. den statslige medfinansiering, som hjemtages i 2027,
3. at der afsættes 300.000 kr. til puljen "Støtte til vedligeholdelse af arealer 2025",
4. at der afsættes 500.000 kr. til kontoen "Samtænke byforskønnelse i anlægsprojekter 2025".

Landdistriktsudvalget indstillede til byrådet,

1. at der gives anlægsudgiftsbevillinger til de i tabel 1 oplyste puljer/konti på i alt 5.566.000 kr. med rådighedsbeløb på 4.119.000 kr. i 2025 og 1.447.000 kr. i 2026, og

2. at der gives anlægsindtægtsbevillinger på de i tabel 1 oplistede puljer/konti på i alt 2.319.000 kr. med rådighedsbeløb i 2027,

3. at nettoudgiften på i alt 3.247.000 kr. finansieres ved nedsættelse af rådighedsbeløbet på kontoen ”Udvikling i mindre byer og landdistrikter” i de samme år.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Landdistriktsudvalget.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Landdistriktsudvalget godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Udvalget beslutter hvert år, hvordan budgettet for Udvikling i mindre byer og landdistrikter skal anvendes.

Landdistriktsudvalget besluttede på sit møde den 28. januar 2025 ([link til sag nr. 3 i Landdistriktsudvalget den 28. januar 2025](#)), hvilke puljer, der skal oprettes i 2025.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Det samlede anlægsbudget for kontoen Udvikling i mindre byer og landdistrikter under Landdistriktsudvalget er 4.119.000 kr. i 2025.

På baggrund af Landdistriktsudvalgets beslutning den 28. januar 2025, foreslår forvaltningen, at der afsættes nedenstående beløb til forskellige puljer/formål.

Den statslige ramme til landsbyfornyelse

Viborg Kommune har modtaget tilsagn på 2.419.294 kr. fra den statslige ramme til landsbyfornyelse for 2025. Den statslige ramme til landsbyfornyelse kan anvendes til henholdsvis områdefornyelser, Pulje til nedrivning og reovering samt dårlige boliger og kondemnering i byer med op til 4.000 indbyggere.

Forvaltningen foreslår, at der reserveres 100.000 kr. til indsats vedr. dårlige boliger, hvor kommunen jf. byfornyelsesloven har tilsynsforpligtelse, og hvor der kan finansieres udgifter til rådgivning, kondemnering og evt. genhusning. Kommunen vil skulle medfinansiere med 40% svarende til mindst 66.666 kr.

Restbeløbet af den statslige ramme på 2.319.294 kr. foreslås anvendt til Pulje til nedrivning og reovering. Dette kræver en kommunal medfinansiering på 40%, svarende til 1.546.196 kr. Statstilskuddet vil blive hjemtaget i 2027 for Pulje til nedrivning og reovering.

Områdefornyelser

Landdistriktsudvalget besluttede på sit møde den 28. januar 2025, at der ikke igangsættes nye områdefornyelser i 2025, idet der er et stort antal igangværende områdefornyelser, hvorfor der ikke afsættes midler til nye områdefornyelser i 2025.

Puljen Nedrivning og reovering 2025

Landdistriktsudvalget besluttede på sit møde den 28. november 2024 ([link til sag nr. 5 i Landdistriktsudvalget den 28. november 2024](#)) at bevilge 1.200.000 kr. til Puljen nedrivning og reovering 2025.

Forvaltningen foreslår, at der afsættes yderligere 2.666.000 kr. (statslige og kommunale midler) til puljen i 2025, således der i alt er 3.866.000 kr. i Puljen nedrivning og renovering med rådighedsbeløb som vist i tabel 1.

Ejere af ejendomme kan søge denne pulje til henholdsvis nedrivning og renovering. Puljen har eksisteret siden 2010 – og har været finansieret af henholdsvis den tildelte statslige ramme og den nødvendige kommunale medfinansiering.

Det opleves, at der stadig er stor interesse for henholdsvis nedrivning og renovering.

Processerne omkring nedrivningsprojekter tager generelt lang tid. Efter ansøgningsfristen gennemgås ansøgningerne, og de, der opfylder reglerne og kriterierne, udvælges. Der gives et økonomisk overslag, og ejeren får tilsagn. Herefter indgås kontrakt med ejeren om nedrivningen. Forvaltningen sætter tidsfrister og deadlines for ansøgerne. Herefter foretages en miljøkortlægning og der udarbejdes udbudsmateriale. Ejendommene sendes herefter i udbud til entreprenører fra Viborg Kommunes håndværkerliste, hvilket tager 3-6 uger. Efter udbud udfærdiges der kontrakt med den vindende entreprenør. Under nedrivningen foretages tilsyn, og der kan opstå uforudsete hændelser. Når nedrivningen er afsluttet, foretages et afsluttende tilsyn, og sagen meldes færdig.

Offentliggørelse af puljen

Ansøgere kan søge via kommunen hjemmeside, hvor der ligger et elektronisk ansøgningsskema. Puljen åbner i uge 10.

Puljen annonceres på kommunens hjemmeside, facebookside samt i kommunens fællesannonce.

Puljen Udviklingsprojekter i mindre byer og landdistrikter 2025

Forvaltningen foreslår, at der afsættes 2,1 mio. kr. til puljen med rådighedsbeløb i 2025. Denne pulje er med til at skabe aktivitet og udvikling i de mindre byer og landdistrikter. Der er i forvejen et bevilget beløb på 400.000 kr., jf. beslutning i Landdistriktsudvalget den 28. november 2024 ([link til sag nr. 5 i Landdistriktsudvalget den 28. november 2024](#)). Dermed vil udvalget have mulighed for at behandle ansøgninger for i alt 2,5 mio. kr. i 2025, hvilket svarer til, hvad der er bevilget for de seneste år.

Konto til samtænke byforskønnelse ved anlægsprojekter 2025

Midlerne er ikke tilgængelige for eksterne ansøgere, men disponeres af forvaltningen i forbindelse med relevante anlægsprojekter i de mindre byer – i tæt samarbejde med Energi Viborg.

Der gives tilskud til rekreativ udnyttelse/forskønnelse af anlægsprojekter, hvilket forskønner tekniske projekter i de mindre byer væsentligt.

Der er en del projekter i støbeskeen, hvorfor forvaltningen anbefaler, at der afsættes 500.000 kr.

Puljen Støtte til vedligeholdelse af arealer 2025

Tidligere år har der været afsat 300.000 kr. til denne pulje, hvilket vurderes at være et passende beløb til dette formål, hvorfor samme budget indstilles til 2025.

Forvaltningen foreslår, at anlægsbudgettet for Udvikling i mindre byer og landdistrikter fordeles således:

Tabel 1:

Pulje/konti	2025	2026	2027	2028	Ialt
Budget (2025 i 25-priser og 2026-2027 i 26-priser)	4.119.000	2.698.000	6.397.000	0	0
Puljen ”Udviklingsprojekter i mindre byer og landdistrikter 2025”	2.100.000				2.100.000
Puljen ”Nedrivning og renovering 2025”	1.219.000	1.447.000			2.666.000

Puljen ”Nedrivning og renovering 2025 – statstilskud			-2.319.000		-2.319.000
Puljen ”Støtte til vedligeholdelse af arealer 2025”	300.000				300.000
Kontoen ”Samtænke byforskønnelse i anlægsprojekter 2025”	500.000				500.000
Bevilling i alt	4.119.000	1.447.000	-2.319.000	0	3.247.000
Rest efter bevilling – overskud/underskud de enkelte år	0	1.251.000	8.716.000		

Nedenstående tabel 2 viser puljerne ”Udviklingsprojekter i mindre byer og landdistrikter 2025” og ”Nedrivning og renovering 2025” hvis ovenstående bevilling godkendes.

	2025	2026	2027	Ialt
Puljen ”Udviklingsprojekter i mindre byer og landdistrikter 2025”	2.500.000			2.500.000
Puljen ”Nedrivning og renovering 2025” inkl. statstilskud	2.419.000	1.447.000	-2.319.000	3.866.000 -2.319.000

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 14: Endelig vedtagelse af forslag til lokalplan nr. 608 for erhvervsområde ved Lundborgvej i Viborg samt tillæg nr. 104 til kommuneplan 2017-2029

23/7593

Resume

Forslag til lokalplan nr. 608 og tillæg nr. 104 til Kommuneplan 2017-2029 har været i offentlig høring fra den 29. maj 2024 til den 05. august 2024. Der er kommet 3 høringssvar. Høringssvarene handler især om planens påvirkning af nærliggende kolonihaver. Planforslagene sendes hermed til endelig vedtagelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at planforslagene vedtages endeligt med de i bilag nr. 5 nævnte ændringer, og
2. at bilag nr. 4 "Notat med behandling af høringssvar" sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 26-03-2025

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at planforslagene vedtages endeligt med de i bilag nr. 5 nævnte ændringer, og
2. at bilag nr. 4 "Notat med behandling af høringssvar" sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Teknisk Udvalg godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

DLT har ansøgt om mulighed for udvidelse af eksisterende virksomhed på Lundborgvej i Viborg.

Den gældende planlægning giver kun mulighed for rekreativt område og kolonihaver, hvorfor nyt plangrundlag er nødvendigt.

Byrådet besluttede den 22. maj 2024 at fremlægge forslag til lokalplan nr. 608 samt forslag til tillæg nr. 104 til Kommuneplan 2017-2029 i offentlig høring ([link til sag nr. 18 på byrådets møde den 22. maj 2024](#)).

Oversigtskort er i bilag nr. 1.

[Link til forslag til lokalplan nr. 608](#) og [link til forslag til kommuneplantillæg nr. 104](#). Planforslagene er også i bilag nr. 2.

Inddragelse og høring

Den offentlige høring

Forslag til lokalplan nr. 608 og tillæg nr. 104 til Kommuneplan 2017-2029 har været i offentlig høring fra den 29. maj 2024 til den 05. august 2024. Der er i høringsperioden kommet 3 høringssvar til planforslagene. Høringssvarene er i bilag nr. 3.

Der er ikke kommet høringssvar til forslag til kommuneplantillæg. De foreslåede ændringer til lokalplanens bestemmelser medfører dog ændringsforslag til kommuneplantillægget.

Borgermøde

Der blev afholdt borgermøde den 17. juni kl. 18.30-20.30 på Viborg Rådhus. Debatten drejede sig hovedsageligt om støj, inddragelsen af grønne områder til erhverv og nærheden til kolonihaverne.

Forvaltningens bemærkninger

Høringssvarene er behandlet i bilag nr. 4, som indeholder forvaltningens bemærkninger og forslag til byrådets svar til disse.

Flere af høringssvarene peger på, at erhvervsområdet placeres for tæt på eksisterende kolonihaver med støj- og udsigtsgener til følge. Forvaltningen anbefaler på den baggrund, at planområdets afgrænsning mod nord tilpasses, så der sikres en afstand på 100 m mellem kolonihaver og erhvervsområde. Desuden foreslår forvaltningen, at der tilføjes bestemmelser om afstand fra byggeri til naboskel samt til udlagte beplantningsbælter og støjvold, hvorved høringssvarene imødekommes delvist. Der vil i forbindelse med en konkret byggesag for erhverv skulle redegøres for støj og omfang af støjafskærmning.

Forvaltningen foreslår, at de resterende høringssvar ikke imødekommes.

I forbindelse med udarbejdelsen af planforslagene har forvaltningen fået afslag på at ophæve fredskovspligt inden for lokalplanområdet. Forvaltningen har påklaget afgørelsen. Miljø- og Fødevareklagenævnet har tidligere oplyst, at en afgørelse på klagen kunne forventes ultimo februar 2025.

Forvaltningen har den 18. februar 2025 modtaget en ny orientering om sagsbehandlingstid. Her fremgår det, at sagens behandling endnu ikke er påbegyndt, og at Nævnens Hus forventer, at Miljø- og Fødevareklagenævnet vil kunne færdigbehandle sagen inden udgangen af december 2025. Forvaltningen foreslår på baggrund af den lange sagsbehandlingstid ikke at afvente afgørelsen, men at der i stedet vedtages lokalplan nr. 608 i en reduceret form.

Forslag til ændringer i lokalplanen og kommuneplantillægget ved den endelige vedtagelse er i bilag nr. 5.

Beskrivelse

Forslag til lokalplan nr. 608

Lokalplanforslaget udlægger området til erhverv i miljøklasse 2-4 og sikrer areal til afskærmende beplantning og støjvold. Vejadgang sker fra Lundborgvej.

Forslag til tillæg nr. 104 til Kommuneplan 2017-2029

Lokalplanforslaget er ikke i overensstemmelse med Kommuneplan 2017-2029. Der er derfor udarbejdet et forslag til tillæg nr. 104 til kommuneplanen, der ændrer grænsen mellem rammeområde VIBNV.E1.05_T68 og VIBNV.R1.07_T59. Det betyder en udvidelse af E1-rammeområdet, hvor der kan planlægges for erhverv i miljøklasse 2-4.

Tillæggets indhold vil blive indarbejdet i Kommuneplan 2025-2036 i forbindelse med endelig vedtagelse af denne.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der forventes udgifter for Viborg Kommune for så vidt angår udgifter til museets forundersøgelser.

Der forventes indtægter for Viborg Kommune for så vidt angår grundsalg.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Forslag til lokalplan nr. 608 og tillæg nr. 104 til Kommuneplan 2017-2029

Høringssvar

Notat med behandling af høringssvar

Notat med ændringer ved endelig vedtagelse

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 15: Forslag til strategisk udviklingsplan for Viborg Midtby

23/1382

Resume

Byrådet har besluttet, at der skal udarbejdes en strategisk udviklingsplan for Viborg Midtby. Der foreligger nu på baggrund af en omfattende borgerinddragelse og dialog med Midtbyråd og Midtbypanel et udkast til forslag til planen, som foreslås sendt i offentlig høring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at forslag til strategisk udviklingsplan for Viborg Midtby vedtages med henblik på offentlig høring i 4 uger og
2. at der afholdes borgermøde den 7. maj kl. 17 – 19 eller den 8. maj kl. 17 – 19 i Multisalen på Viborg Rådhus

Beslutning i Teknisk Udvalg den 26-03-2025

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at forslag til strategisk udviklingsplan for Viborg Midtby vedtages med henblik på offentlig høring i 4 uger, og
2. at der afholdes borgermøde den 7. maj kl. 17 – 19 i Multisalen på Viborg Rådhus

Forvaltningens bemærkninger

Forvaltningen foreslår at borgermødet den 7. maj flyttes fra rådhuset til VIA University College, Prinsens Alle 2, Viborg hvor der er plads til flere deltagere.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg, dog således at borgermødet den 7. maj flyttes fra rådhuset til VIA University College, Prinsens Alle 2, Viborg.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Teknisk Udvalg godkendes med den af Økonomi- og Erhvervsudvalget foreslåede justering ift. afholdelse af borgermødet.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede i august 2023 ([link til sag nr. 12 på Byrådets møde den 30. august 2023](#)) at sætte gang i udarbejdelsen af en strategisk udviklingsplan for Viborg Midtby under Teknisk Udvalg og bevilgede midler til udarbejdelsen heraf.

Teknisk Udvalg blev i januar 2024 ([link til sag nr. 3 på Teknisk Udvalgs møde den 24. januar 2024](#)) orienteret om status på planlægningen og besluttede at afholde en midtbykonference og en offentlig debat.

I april 2024 godkendte Teknisk Udvalg at nedsætte et Midtbyråd og Midtbypanel samt at gennemføre byrumsforsøg ([link til sag nr. 7 på Teknisk Udvalgs møde den 3. april 2024](#)). Byrådet bevilgede efterfølgende midler til realisering af byrumsforsøget ([link til sag nr. 10 på Byrådets møde den 24. april 2024](#)).

I september 2024 havde Teknisk Udvalg en temadrøftelse om planlægningen med afsæt i resultaterne af de gennemførte inddragelsesaktiviteter ([link til sag nr. 5 på Teknisk Udvalgs møde den 18. september 2024](#)).

I november 2024 blev Teknisk Udvalg forelagt de foreløbige skitser udviklingsplanen til drøftelse ([link til sag nr. 7 på Teknisk Udvalgs møde den 27. november 2024](#)) og blev orienteret om de afholdte konkurrencer, der blev afholdt som del af inddragelsen ([link til sag nr. 8 på Teknisk Udvalgs møde den 27. november 2024](#)).

I december godkendte Byrådet ansøgning til Realdania om støtte til et projekt, der kan understøtte realisering af den strategiske udviklingsplan og bevilgede 200.000 kr. til gennemførelse heraf ([link til sag nr. 16 på Byrådets møde den 18. december 2024](#)).

Teknisk Udvalg og Kultur- og Fritidsudvalget havde på møder i februar 2025 en temadrøftelse af planlægningen ([link til sag nr. 7 på Teknisk Udvalgs møde den 26. februar 2025](#)).

Oversigtskort er i bilag 1.

Udkast til forslag til Strategisk udviklingsplan for Viborg Midtby er i bilag 2.

Inddragelse og høring

Der er gennemført en bred vifte af aktiviteter for at inddrage og informere borgere og interessenter i planlægningen. Der er herunder

- afholdt idefase og 'Midtbymøde'
- nedsat 2 følgegrupper: Midtbyrådet og Midtbypanelet
- lavet et byrumsforsøg på Trappetorvet for at skabe debat om torvets fremtidige anvendelse
- afholdt konkurrencer og workshops for børn, unge og kreative sjæle
- afholdt Snapstalk under Snapsting og følgende udstilling
- afholdt dialogmøder med udvalgte interessentgrupper for at få input til planlægningen.

Teknisk Udvalg blev orienteret om inddragelsen på møde den 18. september 2024. En nærmere oversigt over de gennemførte aktiviteter er i bilag 3.

Beskrivelse

Der er nu udarbejdet et planforslag, der beskriver og illustrerer en fælles retning for Viborg midtbys fremtidige udvikling og hvordan man kan understøtte en levende midtby, hvor handel, fællesskab og byliv forenes. Planforslaget tager afsæt i følgende:

- Forudsætningerne for at have en aktiv og levende midtby har ændret sig. Hvor handelslivet tidligere var en forudsætning for en levende og pulserende midtby, vender det i dag modsat. Handelslivet fylder mindre, og nu er en levende og pulserende midtby vigtig for at understøtte en velfungerende handelsby. Det stiller store krav til at udvikle midtbyen som et sted, hvor mennesker mødes, deler oplevelser og skaber fællesskaber og at prioritere alt det, der kan skabe liv i midtbyen.
- Planforslaget bygger på en forståelse af at 'ingen bygger by alene'. Udvikling af Viborg midtby skal ske i tæt samarbejde og samspil mellem dem, der lever af byen, bygger og udvikler byen, og dem, der bor i og bruger byen. Derfor er udviklingsplanen også resultat af en omfattende inddragelsesproces, hvor der er lyttet til og samarbejdet med borgere, erhvervsliv, kulturinstitutioner og mange andre aktører, der har Viborg midtby som en central del af deres hverdag. Og flere af de foreslåede handlinger i planen handler netop om fortsat samarbejde.

Den indledende del af planen omfatter en vision og fem strategiske mål, der med afsæt i de udfordringer og muligheder, som Viborg står overfor, sætter en retning for midtbyens udvikling på kort og langt sigt.

Planen indeholder dernæst beskrivelser af fysiske greb og et katalog over handlinger, der kan bidrage til at opnå denne vision og strategiske mål. Handlingerne er meget forskelligartede af karakter og omfang og omfatter både forslag til organisering, aktiviteter og større og mindre fysiske projekter, herunder fornyelse af Hjultorv og Trappetorvet.

Handlingerne forventes at skulle igangsættes på kort og på lang sigt. Tidsperspektiv for de enkelte handlinger forventes fastlagt efter vedtagelse af midtbyplanen. Enkelte af de foreslåede handlinger er allerede finansieret eller kan realiseres over driften, men hovedparten skal igangsættes som særskilte projekter med selvstændige bevillinger.

Ansøgning til Realdanias bymidtepulje

Viborg Kommune søgte i december 2024 Realdania om støtte til et projekt, der skal udvikle metoder til at kortlægge og beskrive aktørerne i byens ”økosystem” og undersøge, hvordan denne viden kan bruges til at fremme samarbejde og engagement mellem relevante aktører om udviklingen af bymidter.

Projektet kan understøtte realiseringen af den strategiske udviklingsplan for Viborg midtby. Realdania har nu godkendt ansøgningen og projektet opstartes i foråret 2025.

Borgermøde og høring

Forvaltningen foreslår, at der afholdes borgermøde om planforslaget den 7. maj kl. 17-19 i Multisalen på Rådhuset eller den 8. maj kl. 17-19 i Multisalen på Rådhuset.

I høringsperioden vil der desuden på udvalgte steder i midtbyen blive lavet udstilling eller små installationer, der skal øge opmærksomheden på planlægningen og den igangværende høring.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Planforslaget bliver offentliggjort i maj 2025. Høringssvar vil efterfølgende blive behandlet og forventes forelagt politisk i august eller september 2025 med henblik på endelig vedtagelse af planforslaget.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Byrådet har i anlægsbudget 2025 – 2028 afsat 10 mio. kr. i 2027 og 10 mio. kr. i 2028 under Teknisk Udvalgs område i ”pulje til realisering af midtbyplan fra 2027 og frem”.

Der er desuden afsat 3 mio. kr. årligt i 2026, 2027 og 2028 i Teknisk Udvalgs driftsbudget til realisering af midtbyplanen. Det fremgår af budgetforliget 2025 – 2028, at det sidstnævnte beløb skal komme af indtægten fra betalt parkering.

Forvaltningen vil efter udviklingsplanens vedtagelse forelægge et oplæg til disponering heraf.

Juridiske og planmæssige forhold

Når projekter fra udviklingsplanens handlingskatalog iværksættes, skal de juridiske forhold vurderes, herunder hvorvidt realisering vil kræve ændret planlægning eller dispensation fra lokalplaner.

Bilag

Oversigtskort Strategisk Udviklingsplan for Viborg midtby

Udkast til forslag til strategisk udviklingsplan for Viborg Midtby

Oversigt over inddragelsesaktiviteter

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 16: Årsregnskab 2024 - herunder overførsel af ikke forbrugte drifts- og anlægsbevillinger 2024 (Bevillingssag)

24/6575

Resume

I henhold til gældende regler aflægges kommunens årsregnskab for 2024 af Økonomi- og Erhvervsudvalget og fremsendes til byrådet, så årsregnskabet kan afgives til revisionen inden den 1. maj 2025.

Som en del af årsregnskabet skal udvalget godkende omfanget af overførsel af forbrugte drifts- og anlægsbevillinger i 2024 til overførsel til 2025 eller senere år.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at Viborg Kommunes årsregnskab for 2024 godkendes til afgivelse til revisionen, og
2. at anlægsregnskaberne for de i bilag nr. 2 oplyste afsluttede anlægsbevillinger under 2 mio. kr. godkendes.

På baggrund af indstillinger fra fagudvalgene om overførsel af mer- og mindreforbrug foreslår kommunaldirektøren, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

3. at der gives driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg og finansforskydninger) i 2025 på 169.284.000 kr. finansieret af kassebeholdningen jf. bilag nr. 7 og
4. at rådighedsbeløb til anlæg i budgetforslag 2026-2029 forhøjes med 27.398.000 kr. jf. bilag nr. 7.

Herudover foreslår kommunaldirektøren, at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager stilling til,

5. om udvalget indstiller til byrådet at følge Landdistriktsudvalget anbefaling om, at mindreforbruget på driften på 860.000 kr. skal overføres til 2025 finansieret af kassebeholdningen,
6. om udvalget indstiller til byrådet at følge Kultur- og Fritidsudvalgets anbefaling om, at restbeløbet på 816.000 kr. vedr. pulje til frivillighed skal overføres til 2025 finansieret af kassebeholdningen, og
7. om udvalget indstiller til byrådet at følge Børne- og Ungdomsudvalgets indstilling om, at merforbruget på Familieområdet på 7.838.000 kr. ikke overføres fra 2024 til 2025, men finansieres af kassen.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at Viborg Kommunes årsregnskab for 2024 godkendes til afgivelse til revisionen,
2. at anlægsregnskaberne for de i bilag nr. 2 oplyste afsluttede anlægsbevillinger under 2 mio. kr. godkendes,
3. at der gives driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg og finansforskydninger) i 2025 på 169.284.000 kr. finansieret af kassebeholdningen jf. bilag nr. 7,
4. at rådighedsbeløb til anlæg i budgetforslag 2026-2029 forhøjes med 27.398.000 kr. jf. bilag nr. 7,
5. at mindreforbruget på driften på Landdistriktsudvalgets område på 860.000 kr. overføres til 2025 finansieret af kassebeholdningen, og
6. at restbeløbet på 816.000 kr. vedr. pulje til frivillighed overføres til 2025 finansieret af kassebeholdningen.

Endvidere anbefaler Økonomi- og Erhvervsudvalget indstillingen fra Børne- & Ungdomsudvalget om,

7. at merforbruget på Familierådet på 7.838.000 kr. ikke overføres fra 2024 til 2025, men finansieres af kassebeholdningen.

Herudover beslutter Økonomi- og Erhvervsudvalget, at Familieområdet udpeges som en budgetudføring ved budgetlægningen for 2026-29, der skal indgå i byrådets budgetbehandling, og endelig at vedrørende 2025 opfordres Børne- & Ungdomsudvalget til at udarbejde en handleplan der begrænser merforbruget mest muligt, og sådan at Dagtilbud og Skoleområderne ikke skal bidrage til budgetoverholdelsen.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingerne fra hhv. Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Børne- & Ungdomsudvalget godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget blev orienteret om regnskabsresultatet jf. [link til sag nr. 9 på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 12. marts 2025](#). Fagudvalgene er på møderne i uge 13 orienteret om regnskabsresultatet for deres respektive områder.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Årsregnskab 2024

Viborg Kommune aflægger et udgiftsbaseret årsregnskab svarende til kravene i budget- og regnskabssystemet for kommuner. Årsregnskabet fremgår af bilag nr. 1.

Regnskabet for 2024 viser, at der fortsat er styr på økonomien og resultatet holder sig inden for byrådets målsætninger.

Regnskabet viser et overskud før anlæg, afdrag på lån mv. på 314 mio. kr., som overholder byrådets målsætning om et overskud på mindst 250 mio. kr. Overskuddet fremkommer via indtægter fra skatter, tilskud og udligning fratrukket service- og overførselsudgifter samt renter. Overskuddet har dog ikke været tilstrækkeligt til at kunne finansiere de skattefinansierede anlægsudgifter, indskud i Landsbyggefonden og afdrag på lån, idet resultatet efter indregning af disse udgifter viser et underskud på 52 mio. kr.

Viborg Kommunes samlede regnskabsresultat for 2024 kan sammenfattes således:

Tabel 1

Mio. kr. (minus = indtægter/over- skud)	Budget		Regnskab	Afvigelse	
	Oprindeligt 2024	Korrigeret 2024	Regnskab 2024	I forhold til korr. budget	I forhold til opr. budget
Skatter og generelle tilskud	-7.103	-7.130	-7.137	-7	-34
Serviceudgifter	4.613	4.688	4.601	-87	-12
Sundhed - kommunal medfinansiering	417	418	418	0	1
Overførselsudgifter	1.834	1.784	1.801	17	-33
Driftsudgifter i alt	6.864	6.890	6.820	-70	-44
Renter	1	2	2	0	1

Resultat før anlæg og afdrag på lån	-238	-238	-314	-76	-76
Skattefinansierede anlæg	290	357	268	-89	-22
Indskud i Landsbygge fonden	10	21	7	-14	-3
Netto afdrag på lån	74	91	91	0	17
Resultat efter anlæg og afdrag på lån	136	231	52	-179	-84

Finansiering

Finansieringen udgøres af skatter på -5.290 mio. kr. og generelle tilskud på netto -1.846 mio. kr.

Driftsudgifter

På serviceområderne - skoler, ældre, social-, familieområdet, dagtilbud, trafik m.fl. svarer forbruget i 2024 stort set til det oprindelige budget og dermed den statslige ramme som kommunen skal overholde i 2024.

På overførselsområdet – dagpenge ved arbejdsløshed, dagpenge ved sygdom, kontanthjælp, førtidspension mv. - ligger forbruget i 2024 under det oprindelige budget.

Med hensyn til yderligere forklaringer til forbrug og afvigelser mv. henvises til selve årsregnskabet.

Anlægsudgifter

De skattefinansierede anlægsudgifter i 2024 udgør netto 260 mio. kr. ekskl. jordforsyningen. Der er tale om et anlægsniveau, der ligger pænt over byrådets målsætning om skattefinansierede anlægsudgifter på mindst 225 mio. kr.

Jordforsyningen

Regnskabet for jordforsyningen (jordkøb, byggemodning og grundsalg) udviser samlede nettoudgifter på 8 mio. kr. i 2024. Der er i 2024 solgt bolig- og erhvervsgrunde for 35,7 mio. kr., købt jord for 1,3 mio. kr. og byggemodnet for 42,4 mio. kr.

Likviditetsudvikling

Den gennemsnitlige likviditet er fra ultimo 2023 til ultimo 2024 steget en lille smule fra 545 mio. kr. til 559 mio. kr. Likviditeten forventes at falde frem mod udgangen af 2025, og der forventes yderligere fald i budgetoverslagsårene 2026-2028, særligt hvis byrådet udnytter hele anlægsrammen i de kommende år.

Anlægsregnskaber

For afsluttede anlægsregnskaber over 2 mio. kr. skal der aflægges et særskilt regnskab, som løbende godkendes i byrådet. Hvorimod anlægsregnskaber under 2 mio. kr. kan aflægges som en del af årsregnskabet. Afsluttede anlægsregnskaber under 2 mio. kr. fremgår af bilag nr. 2.

Udvikling i restancer

Viborg Kommune har pr. 31. december 2024 samlede restancer på 92 mio. kr., hvilket er en stigning på 5 mio. kr. i forhold til 2023. Statens andel udgør 9 mio. kr. og kommunens nettoestance udgør således 83 mio. kr.

Detaljerede forklaringer til udviklingen i restancerne fremgår af bilag nr. 3.

Overførsler af drifts- og anlægsbevillinger mv.

Årsregnskabet med tilhørende noter er udarbejdet under forudsætning af, at overførslerne bliver godkendt som indstillet i sagen.

Drift

De nuværende principper for overførsel af over- og underskud på driften til efterfølgende år blev godkendt i byrådet i 2012 herunder bl.a. opdelingen af budgettet på henholdsvis centrale og decentrale områder. Økonomistyringen i Viborg Kommune er baseret på muligheden for overførsel af mindreforbrug til kommende regnskabsår.

Der blev i forbindelse med regnskabsafslutningen for 2023 [jf. link til sag nr. 19 på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 3. oktober 2023](#) strammet op på mulighederne for at få overført mindreforbrug på de centrale områder.

Der har på politikområdet Beredskab og Ejendomme været et større merforbrug på de centrale områder Teknisk Service og Kommunale ejendomme. Forvaltningen indstiller at 8,5 mio. kr. af dette merforbrug ikke overføres, men finansieres af nedsættelse af overførslerne af mindreforbrug på en række centrale områder under flere udvalgsområder.

Ud af netto mindreforbruget på serviceudgifterne på 87 mio. kr. i 2024 overføres der netto 76 mio. kr. til budget 2025. Der er ifølge de gældende principper områder som holdes udenfor overførsel mellem årene bl.a. vintertjenesten, hvor der i 2024 har været et merforbrug på 7,3 mio. kr.

Opdelingen af driftsoverførslerne på de enkelte politikområder fremgår af bilag nr. 4 og i bilag nr. 5 er driftsoverførslerne på Økonomi- og Erhvervsudvalgets egne politikområder nærmere specificeret.

Anlæg

Der er i 2024 uforbrugte anlægsbeløb på netto 124 mio. kr., hvoraf 81 mio. kr. overføres til 2025 og 27 mio. kr. indarbejdes i budgetforslaget for 2026-2029. Specifikation af anlægsoverførslerne på udvalgs- og projektniveau fremgår af bilag nr. 6.

Overførslerne på både drift og anlæg er mindre end overførslerne sidste år.

Finansforskydninger

Under finansforskydninger indgår f.eks. indskud i Landsbyggefonden og deponering. Der overføres uforbrugte bevillinger vedrørende indskud i Landsbyggefonden på 12,5 mio. kr. og deponering på 2,4 mio. kr.

Udvalgenes indstillinger

Fagudvalgene har på deres møder ultimo marts måned 2025 behandlet og anbefalet de foreslåede overførsler af drifts- og anlægsbevillinger for deres respektive områder.

Herudover er der truffet følgende yderligere beslutninger i fagudvalgene:

Landdistriktsudvalget

”Regnskabsresultatet for 2024 blev taget til efterretning, og Landdistriktsudvalget anbefalede de foreslåede overførsler af driftsbeløb fra 2024 til 2025 til Økonomi- og Erhvervsudvalget, med undtagelse af de 860.000 til drift, som anbefales overført til 2025”.

Kultur- og Fritidsudvalget

”Udvalget anbefaler endvidere, at restbeløbet på 816.000 kr. vedr. pulje til frivillighed overføres til 2025”.

Børne- og Ungdomsudvalget

”Udvalget indstiller, at merforbruget på familieområdet ikke overføres fra 2024 til 2025, men finansieres af kassen”.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Årsregnskab 2024

Afsluttede anlægsprojekter under 2 mio. kr.

Detaljerede forklaringer til restanceudviklingen

Driftsoverførsler på de enkelte politikområder

Driftsoverførsler på Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikområder

Samlet oversigt og specifikation til anlægsoverførslerne

Bevillinger

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 17: Regnskab 2024 for Midtjysk Brand & Redning

25/8472

Resume

Regnskab 2024 for Midtjysk Brand & Redning foreligger og viser et positivt driftsresultat på 1.481.000 kr. Regnskabsrevisionen er udført af BDO og har ikke givet anledning til bemærkninger af betydning for revisionspåtegningen. I henhold til samordningsaftalen skal regnskabet godkendes af byrådet.

Indstilling

Borgmesteren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at regnskab 2024 for Midtjysk Brand & Redning godkendes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at regnskab 2024 for Midtjysk Brand & Redning godkendes.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Midtjysk Brand & Redning er stiftet ved en sammenlægning af beredskaberne i Silkeborg og Viborg til en fælles enhed, Midtjysk Brand & Redning, pr. 1. januar 2016.

Beredskabskommission har på et møde den 17. marts 2025 godkendt regnskabet for 2024 og videresendelse af regnskabet til Silkeborg Kommune og Viborg Kommunes kommunalbestyrelser til godkendelse.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Midtjysk Brand & Redning skal årligt udarbejde årsregnskab, der forelægges Beredskabskommissionen. Regnskabet revideres af sekretariatskommunens revision (BDO), hvis bemærkninger forelægges Beredskabskommissionen til udtalelse. Herefter sendes regnskab, revisionsberetning og ledelsens regnskabserklæring til den enkelte kommunalbestyrelse til godkendelse.

Det samlede driftsresultat for Midtjysk Brand & Redning viser et positivt driftsresultat på 1.481.000 kr. i forhold til budgettet.

Regnskabsåret 2024 har været præget af interne organisatoriske ændringer i Midtjysk Brand & Redning. Med Beredskabskommissionens beslutning i april måned 2024 om, at der skulle findes en ny beredskabsdirektør, påbegyndtes en længere konstitueringsperiode, der har haft den naturlige konsekvens, at der i hovedparten af 2024 har været fokus på prioritering af driftsopgaver over udviklingstiltag.

Med endelig direktøransættelse på plads fra 1. januar 2025 drejer fokus de kommende år nu over imod etablering af 'Beredskab i balance', i relation til bl.a. økonomi, opgavesammensætning, ressourcer og kapaciteter. Et væsentligt bidrag hertil er, at Midtjysk Brand & Redning i sidste halvdel af 2024 har arbejdet på at forbedre såvel økonomistyring som økonomirapportering. Ledere med personaleansvar har fået større indflydelse på deres egne budgetter, hvilket betyder, at

budgetansvaret nu følger den enkelte leder. Dette øger både inddragelsen i og ansvaret for forbruget på de enkelte områder.

I 2024 blev udviklingsplanen for Midtjysk Brand & Redning for perioden 2024-2033 endelig godkendt. Planen omfatter renovering og bygning af ny brandstation i Viborg, opgradering af omegnsstationer samt forbedring af beredskabets kompetencer og udstyr.

Blandt andre væsentlige begivenheder kan nævnes Midtjysk Brand & Rednings fortsatte støtte til den grønne omstilling i kommunernes flåde gennem udskiftning af fossildrevne køretøjer til eldrevne, implementering af ny vagtcentralsoftware og -samarbejde med to andre beredskaber på vagtcentralområdet.

Der henvises til bilag nr. 1-3 for henholdsvis årsregnskab, revisionsberetning og ledelsens regnskabserklæring.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Årsregnskab 2024

Revisionsberetning 2024

Ledelsens regnskabserklæring 2024

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 18: Rødkærsbro Fjernvarmeværk - ansøgning om kommunegaranti

25/10000

Resume

Rødkærsbro Fjernvarmeværk A.m.b.a. ansøger jf. bilag nr. 1 om kommunegaranti for et lån samt byggekredit i anlægsfasen på 1.913.000 kr. til finansiering af udgifter i forbindelse med ledningsrenovering.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at ansøgningen om kommunegaranti fra Rødkærsbro Fjernvarmeværk godkendes, så der stilles kommunegaranti for byggekredit i anlægsfasen og efterfølgende lån på 1.913.000 kr. i forbindelse med ledningsrenovering, og

2. at den løbende årlige garantiprovision fastsættes til 0,55% pr. år af restgælden på lånet 31. december året forinden.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at ansøgningen om kommunegaranti fra Rødkærsbro Fjernvarmeværk godkendes, så der stilles kommunegaranti for byggekredit i anlægsfasen og efterfølgende lån på 1.913.000 kr. i forbindelse med ledningsrenovering, og

2. at den løbende årlige garantiprovision fastsættes til 0,55% pr. år af restgælden på lånet 31. december året forinden.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Ansøgningen

Det fremgår af ansøgningen, som kan ses i bilag nr. 1, at Rødkærsbro Fjernvarmeværk ønsker at optage et lån på 1.913.000 kr. til finansiering af ledningsrenovering.

Ledningsrenoveringen foretages samtidig med, at Viborg Kommune gennemfører kloakseparering i en del af Nørre Langgade og Jernbanegade i Rødkærsbro. Ved at foretage ledningsrenoveringen samtidig med kloaksepareringen kan en del af gravearbejdet og genasfalteringen deles mellem flere parter og samtidig er der tale om ledninger, som er 45-50 år gamle.

Optagelse af lån

Byggekredit og lån optages i Kommunekredit og selve lånet forventes optaget som et 40 årigt annuitetslån med fast rente.

Kommunegarantier stillet overfor varmeværket

Viborg Kommune har i forvejen stillet følgende kommunegarantier for lån optaget af Rødkærsbro Fjernvarmeværk:

Årstal	Indfrielses år	Hovedstol (mio. kr.)	Restgæld (mio. kr.)
2017	2027	12,0	2,5
2018	2028	2,1	0,8
2022	2047	5,5	5,1
2024	2044	2,9	2,9

Vurdering i forhold til gældende lovgivning mv.

Forvaltningens gennemgang af fjernvarmeværkets seneste årsregnskaber og budgetter har ikke givet anledning til bemærkninger.

Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier mv. (lånebekendtgørelsen) giver hjemmel til at give garanti for lån optaget af fjernvarmeværker.

Kommunen kan således stille den af fjernvarmeværket ansøgte kommunegaranti for byggekredit og lån.

Kommunegarantien får ingen indflydelse på kommunens låneramme, idet investeringsudgiften ved produktion og distribution af varme giver låneramme i henhold til lånebekendtgørelsens § 2, stk. 1, punkt 3.

Garantiprovision

På grund af ændrede tolkninger af reglerne for beregning af garantiprovision behandlede [Økonomi- og Erhvervsudvalget på mødet den 11. april 2018 sag nr. 18](#) principperne for fremadrettet individuel beregning af garantiprovision ved forsyningsselskabers ansøgning om kommunegaranti.

Med baggrund i disse principper er garantiprovisionen for den aktuelle kommunegaranti beregnet til 0,55% årligt af restgælden pr. 31. december året forinden.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Ansøgning

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 19: Media College Denmark: Afvikling af skyldig husleje og ny huslejemodel (bevillingssag)

25/8955

Resume

Media College Denmark (medieskolerne, MCD) har siden 80'erne boet i kommunalt lejemål i Houlkær. Efter lang tids forhandling om ny huslejemodel har skolen nu ansøgt om ny aftale for afvikling af skyldig husleje. Udvalget forelægges forslag til afdragsordning for afvikling af den skyldige husleje, der samtidig rummer ny huslejemodel.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager stilling til, om udvalget indstiller til byrådet,

1. at Media College Denmark fra og med 1. juli 2025 betaler husleje månedligt forud for den måned, huslejen vedrører,
2. at skyldig husleje for perioden 1. januar 2023 til 30. juni 2025 – i alt 10.147.269 kr. – afdrages ved at Media College Denmark senest 1. juli 2025 betaler et engangsbeløb på 2.000.000 kr., samt ved betaling af månedlige afdrag på 150.000 kr. fra og med 1. maj 2025 indtil huslejerestancen er afviklet 1. november 2029,
3. at driftsbudgettet for politikområdet Beredskab og Ejendomme tilføres 6.170.000 kr. i 2025 vedrørende manglende huslejeindtægt for perioden 1. januar 2024 til 30. juni 2025, idet Media College Denmarks afvikling af huslejerestancen på 10.147.269 kr. tilfalder kassebeholdningen, og
4. at udgiften på 6.170.000 kr. i 2025 forskudsvist afholdes af kassebeholdningen.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at Media College Denmark fra og med 1. juli 2025 betaler husleje månedligt forud for den måned, huslejen vedrører,
2. at skyldig husleje for perioden 1. januar 2023 til 30. juni 2025 – i alt 10.147.269 kr. – afdrages ved at Media College Denmark senest 1. juli 2025 betaler et engangsbeløb på 2.000.000 kr., samt ved betaling af månedlige afdrag på 150.000 kr. fra og med 1. maj 2025 indtil huslejerestancen er afviklet senest 1. november 2029, og at afdragsordningen genforhandles årligt med henblik på, at afviklingsperioden begrænses mest muligt.
3. at driftsbudgettet for politikområdet Beredskab og Ejendomme tilføres 6.170.000 kr. i 2025 vedrørende manglende huslejeindtægt for perioden 1. januar 2024 til 30. juni 2025, idet Media College Denmarks afvikling af huslejerestancen på 10.147.269 kr. tilfalder kassebeholdningen, og
4. at udgiften på 6.170.000 kr. i 2025 forskudsvist afholdes af kassebeholdningen.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

MCD er en selvejende erhvervsuddannelse, der siden 1980'erne har lejet sig ind på adressen Skaldehøjvej 2 i Viborg, der tidligere blev benyttet til bl.a. squash-baner og astrocenter. I 1995 blev det aftalt, at husleje betales forskudt med et år, så uddannelsen løbende er ét års husleje skyldig. MCDs husleje dækker udover leje af bygningsmassen også udgifter til pedel, rengøring m.v., der løftes af Viborg Kommune. Huslejen andrager aktuelt 4,1 mio. kr. årligt.

I forbindelse med Corona oplevede skolen nogle år med lavt elevoptag, hvilket straks påvirkede skolen økonomisk. Siden har skolen ændret i ansættelsesvilkår for lærerne, således at skolen bedre kan agere agilt i tilfælde af ændret elevoptag.

For 2025 forventer skolen overskud på 0,5 - 1 mio kr.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

MCD har fremsendt anmodning til Viborg Kommune om udskydelse af husleje for adressen Skaldenhøjvej 2 i Viborg. Anmodningen kan ses som bilag nr. 1. Baggrunden for anmodningen er, at MCD har været i dialog med Viborg Kommune om huslejevilkårene, da MCD ikke er tilfreds med den eksisterende huslejeaftale, begrundet i bygningernes alder og stand, ligesom skolen ved at leje hele matriklen af kommunen måske betaler for flere m² end nødvendigt til skolens aktiviteter.

Huslejen består i 2025 af følgende elementer:

Post	Beløb (1000 kr.)
Forbrugsartikler	250
Pedel	250
Rengøring	360
Andet (rengøring, forbrug)	440
Brutto husleje	2.000
Forbrug	800
I alt	4.100

I faste priser er huslejen uændret gennem mange år. Skolen fremfører, at omfang og kvalitet af pedel- og rengøringservice gennem årene er reduceret kraftigt, hvilket – med samlet set uændret huslejebetaling – betyder en forholdsvis større lejebetaling for selve bygningerne.

Skolen har marts 2023 fået foretaget en huslejevurdering af mægler, der har konstateret, at huslejen følger gældende markedsleje.

Forvaltningen har været i dialog med MCD om en løsning på udfordringerne. MCD vil gerne overtage forpligtelser for pedel, rengøring, forbrug m.v. fra og med 1. juli 2025 for at reducere den samlede huslejebetaling til Viborg Kommune, idet skolen forventer selv at kunne håndtere disse serviceopgaver billigere end Viborg Kommune. Forvaltningen har tilbudt en fremadrettet årlig husleje på 2,0 mio. kr. fra 1. juli 2025 mod at skolen selv overtager ovennævnte serviceopgaver.

MCD's huslejebetaling har hidtil været forskudt med 1 år, men huslejen for 2023 – som skulle være betalt ultimo 2024 – er endnu ikke betalt. Pr. 31. december 2024 skyldte MCD derfor 8.052.098 kr. i husleje for 2023 og 2024. Husleje for perioden 1. januar til 30. juni 2025 udgør 2.095.171 kr., hvilket betyder at den samlede skyldige husleje pr. 30. juni 2025 vil udgøre 10.147.269 kr.

MCD er interesseret i at indgå en aftale med Viborg Kommune om en afdragsordning. Den nye reform af ungdomsuddannelsessystemet i Danmark træder i kraft i 2030, og en eventuel afdragsordning for den skyldige husleje bør medtage dette faktum. Samtidig fremfører skolen, at bestyrelsen og ledelsen overvejer, om en flytning til en anden uddannelsesinstitution og matrikel giver mulighed for at reducere fremtidig udgift til husleje og bygningsdrift.

MCD ønsker fremadrettet samtidighedsbetaling, så huslejen fra 1. juli 2025 betales månedligt i stedet for et år bagud.

Ifølge MCD's årsregnskab for 2024 har MCD pr. 31. december 2024 en værdipapirbeholdning på 3.983.561 kr., hvoraf 2.000.000 ligger til sikkerhed for MCD's kassekredit.

Forvaltningen foreslår følgende afdragsordning:

- MCD afdrager 2.000.000 kr. senest 1. juli 2025 ved at realisere en del af værdipapirbeholdningen.
- Fra og med 1. maj 2025 afdrager MCD 150.000 kr. hver måned indtil huslejerestancen er afviklet 1. november 2029. Restancen afvikles uden tilskrivning af renter.
- Det er en forudsætning for afdragsordningen, at husleje fra og med 1. juli 2025 betales månedligt forud for den måned, huslejen vedrører.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Ansøgning om udskydelse af husleje

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 20: Frigivelse af midler til renovering af Søndre Skoles svømmehal (bevillingssag)

25/9444

Resume

Søndre Skoles svømmehal, som er 50 år gammel, er stærkt slidt og trænger til en omfattende renovering. Svømmebassinet, omklædningsfaciliteterne og de tekniske installationer er i så dårlig stand, at de ikke længere lever op til nutidens standarder. Der er afsat midler til renoveringen på anlægsbudgettet for 2025-2028. Der søges om frigivelse af 2.028.000 kr. til forundersøgelser, indledende rådgivning og projektering frem til licitation.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 2.028.000 kr. til kontoen ”Renovering af Søndre skoles svømmehal” med rådighedsbeløb på 1.028.000 kr. i 2025 og 1.000.000 kr. i 2026, og

2. at udgiften på 1.028.000 kr. i 2025 og 1.000.000 kr. i 2026 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Renovering af Søndre skoles svømmehal” i de enkelte år.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 2.028.000 kr. til kontoen ”Renovering af Søndre skoles svømmehal” med rådighedsbeløb på 1.028.000 kr. i 2025 og 1.000.000 kr. i 2026, og

2. at udgiften på 1.028.000 kr. i 2025 og 1.000.000 kr. i 2026 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Renovering af Søndre skoles svømmehal” i de enkelte år.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Søndre Skoles svømmehal er 50 år gammel og er stadig i brug, men er nu i så dårlig stand, at det er nødvendigt at gennemføre en større renovering. Svømmehallen trænger især til forbedringer af bassinet, omklædningsfaciliteter og tekniske installationer, som ikke længere lever op til moderne standarder.

Kultur- og Fritidsudvalget behandlede sagen om badefaciliteter herunder indendørs svømmefaciliteter på mødet den 4. juni 2024. Kultur- og Fritidsudvalget besluttede på mødet, at hvis der er økonomi tilbage efter renovering af Søndre skoles Svømmehal, skal de anvendes på andre svømmefaciliteter. ([link til sag nr. 10 i Kultur- og Fritidsudvalget den 4. juni 2024](#))

Ved vedtagelsen af anlægsbudgettet for 2024-2027 i 2023 blev det besluttet at afsætte 15 mio. kr. til renovering af Søndre Skoles svømmehal. Projektet var planlagt med opstart i 2025 ([link til sag nr. 1 i byrådets møde den 11. oktober 2023](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Renoveringen af den 50-årige gamle svømmehal omfatter opgradering af svømmebassinet, omklædningsrum og tekniske installationer. Forundersøgelserne vil danne grundlag for den videre projektering og valg af entreprisform. Der vil blive indgået kontrakt med en totalrådgiver, som vil hjælpe med at styre processen frem mod licitationen.

Der er afsat 15.000.000 kr. til renoveringen af svømmehallen over en treårige periode fra 2025 – 2028. I første omgang skal der frigives 2.028.000 kr. til rådgivning, forundersøgelser mm.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Renoveringen er planlagt til at strække sig over tre år, med en start i 2025. Forundersøgelser og rådgivning forventes afsluttet i løbet af 2025, og licitationen forventes at finde sted i første halvdel af 2026.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 21: Dagcenterpladser for ældre borgere i Base Business (bevillingssag)

24/2153

Resume

I forbindelse med godkendelse af budget 2025-2028 traf byrådet beslutning om etablering af åbne og visiterede dagcenterpladser i Base Business i Bjerringbro. Dette for at sikre den fornødne kapacitet og øge muligheden for at borgere i den sydøstlige del af kommunen tilbydes aflastende dagcentertilbud i nærområdet. Der søges med denne sag om frigivelse af 1.500.000 kr. til indledende forundersøgelser, og rådgivning frem til licitationsresultatet. Der skal samtidig tages stilling til entreprisreform.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 1.500.000 kr. til kontoen ”Dagcenterpladser i Bjerringbro, Base Business” med rådighedsbeløb på 1.500.000 kr. i 2025,
2. at udgiften på 1.500.000 kr. i 2025 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Dagcenterpladser i Bjerringbro, Base Business”, og
3. at projektet udbydes i fagentreprise jf. sagsfremstillingen.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 1.500.000 kr. til kontoen ”Dagcenterpladser i Bjerringbro, Base Business” med rådighedsbeløb på 1.500.000 kr. i 2025,
2. at udgiften på 1.500.000 kr. i 2025 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Dagcenterpladser i Bjerringbro, Base Business”, og
3. at projektet udbydes i fagentreprise jf. sagsfremstillingen.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2022-2025 ([link til sag nr. 2 i byrådet den 6. oktober 2021](#)) blev det besluttet at etablere dagcenterpladser til hjemmeboende borgere i Bjerringbro og Stoholm. Tilbuddene er rettet mod borgere, der har et udvidet behov for hjælp (ofte med demensdiagnose) samt dagaflastning af pårørende, der passer borgere i eget hjem.

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2024-2027 ([link til sag nr. 1 i byrådet den 11. oktober 2023](#)) blev det besluttet, at de planlagte anlæg af dagcenterpladser i Bjerringbro og Stoholm udgik af budgettet.

I forbindelse med vedtagelse af budget 2025-2028 ([link til sag nr. 1 i byrådet den 9. oktober 2024](#)) blev det besluttet at etablere dagcenterpladser til hjemmeboende borgere i Bjerringbro på Base Business.

Inddragelse og høring

Der har ikke været gennemført formel høring af borgerne, men der har været drøftelser med relevante aktører, herunder ledelsen af de eksisterende dagcentre, som har givet udtryk for positivt at kunne støtte op om flytningen af aktivitetstilbuddet.

Beskrivelse

Viborg Kommune har en række åbne og visiterede dagcenterpladser. Aktuelt er der åbne dagcentre i Viborg by, Bjerringbro, Møldrup, Vammen, Løgstrup, Stoholm, Frederiks og Ørum og visiterede dagcenterpladser i Viborg og Ørum.

Åbne dagcenterpladser tilbyder forebyggende og rehabiliterende aktiviteter til borgere med behov for støtte for at kunne deltage. Visiterede dagcenterpladser tilbyder aflastning til pårørende og medvirker til, at borgere kan blive boende i eget hjem trods svære funktionsnedsættelser som f.eks. demens.

I Bjerringbro forventes andelen af ældre over 65 år at stige med ca. 30 procent frem til 2037. Med etablering af dagcenter tilbud med såvel åbne som visiterede pladser i Base Business forventes den fornødne kapacitet at være tilvejebragt.

Base Business, der tidligere rummede et iværksættercenter vil blive bygget om så det tilgodeser målgruppens behov. Der vil således blive indrettet aktivitetsrum, hvilerum, værksted og personalefaciliteter.

Base Business er placeret strategisk, så det er tilgængeligt for borgere i den vestlige og sydøstlige del af kommunen, hvilket reducerer transporttid.

På samme matrikel placeres der også skolelokaler, og der er afsat plads til yderligere funktioner, hvilket gør det muligt at udvikle området som et aktivitetshus for både ældre og yngre borgere.

Der søges om frigivelse af 1.500.000 kr. til indledende forundersøgelser, og rådgivning frem til licitationsresultatet.

Projektet har en størrelse og forholdsvis lav kompleksitet, der betyder, at forvaltningen anbefaler, at projektet udbydes i indbudt fagentreprise.

Der er afsat 3.000.000 kr. i 2025 og 3.000.000 kr. i 2026.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Indledende forundersøgelser og workshop med personale mm	April- august 2025
Projektering	September 2025 - februar 2026
Licitation	April 2026
Byggefase	Maj 2026 - januar 2027
Indflytning	Februar 2027

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Projektet ligger indenfor gældende planforhold.

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 22: Skals Helhedsplan - frigivelse af anlægsmidler til rådgivning og nedrivning af Kildedalscenteret (bevillingssag)

19/33182

Resume

I forbindelse med budget 2022-25 blev der afsat midler til en helhedsplan i Skals, og efterfølgende er der afsat midler til den Nordlige del i forbindelse med budget 2024-2027. Næste skridt i den proces, er at Kildedalcenteret skal nedrives, for at gøre adgangsforholdene til skolen bedre.

Der søges om en bevilling på 5.000.000 kr. til indledende rådgivning til miljøundersøgelser og nedrivning af bygningerne. Der er budgetlagt 13.511.000 kr. til Skals Helhedsplan i 2025-27. Det indebærer rådgivning og nedrivning af Kildedalcenteret, samt etablering af adgangsvej til skolen og personalefaciliteter på Skalma Grunden.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 5.000.000 kr. til kontoen "Skals Helhedsplan" med rådighedsbeløb på 1.500.000 kr. i 2025 og 3.500.000 kr. i 2026, og

2. at udgiften på 1.500.000 kr. i 2025 og 3.500.000 kr. i 2026 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen "Skals Helhedsplan" i 2025 med 3.084.000 kr. og i 2026 med 1.916.000 kr.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 5.000.000 kr. til kontoen "Skals Helhedsplan" med rådighedsbeløb på 1.500.000 kr. i 2025 og 3.500.000 kr. i 2026, og

2. at udgiften på 1.500.000 kr. i 2025 og 3.500.000 kr. i 2026 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen "Skals Helhedsplan" i 2025 med 3.084.000 kr. og i 2026 med 1.916.000 kr.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede på sit møde den 26. februar 2025, at de 12 tidligere plejeboliger (Rosenstien 1-11 og 2-12), de tre tidligere aflastningsboliger (Ejstrupvej 18B), pleje- og omsorgscentrets serviceareal (Ejstrupvej 18A+B) samt ældreboligerne på Ejstrupvej D-L skal nedrives ([link til punkt nr. 15 på byrådets møde den 26. februar 2025](#)).

Byrådet har godkendt forslag til lokalplan nr. 605, som muliggør udvidelse og ombygning af Skals Skole samt etablering af boliger i den nordlige del. Lokalplanen indebærer mulighed for nedrivning af eksisterende bygninger, herunder dele af skolen og Kildedalcenteret, samt udlæg af nye byggefeltter og nye udearealer ([link til punkt nr. 6 på byrådets møde den 28. august 2024](#)).

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede den 13. marts 2024 ([link til sag nr. 7 på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 13. marts 2024](#)), at igangsætte ny planlægning for området ved Skals Skole.

Byrådet besluttede den 20. september 2023 ([link til sag nr. 1 ved byrådet den 20. september 2023](#) ([link til sag nr. 1 ved byrådet den 20. september 2023](#))), at afsætte midler til den Nordlige del af helhedsplanen, heraf 10.000.000 kr. til nedlæggelse af Plejecenteret Kildedalcenteret samt etablering af Kiss and Ride og parkering for Skals Skole og Børnehuset i Skals.

Byrådet besluttede den 6. oktober 2021 ([link til sag nr. 14 ved byrådet den 6. oktober 2021](#)), at godkende helhedsplanen for Skals.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

I henhold til den igangværende planlægning for optimering af infrastrukturen og faciliteterne for skole- og daginstitutionsformål, er der ved at blive indhentet tilbud vedrørende rådgivning, miljøundersøgelser og nedrivning af eksisterende bygninger - Kildedalcenteret.

Før nedrivningsprocessen kan igangsættes, vil der blive udført grundige miljøundersøgelser af de pågældende bygninger for at sikre, at eventuelle miljømæssige hensyn bliver taget i betragtning på forsvarlig vis.

Der er vedtaget ny lokalplan for området og nedrivningen af de pågældende bygninger kan påbegyndes. Som en del af den efterfølgende planlægning vil der senere hen blive etableret en passende adgangsvej til både skole- og daginstitutionsområdet, med tilstrækkelig kapacitet til at imødekomme trafikbehovet. Her vil desuden blive etableret parkeringspladser og "Kiss and Ride"- områder. Det resterende areal vil blive solgt med mulighed for anvendelse til tæt/lav bebyggelse eller yderligere parkeringsfaciliteter, alt efter lokale behov og planlægningsmæssige hensyn.

Dette initiativ vil bidrage til at forbedre infrastrukturen og faciliteterne for skole- og daginstitutionsformål samt optimere udnyttelsen af den tilgængelige plads til gavn for samfundet som helhed.

Alle beboere er fraflyttet plejeboligerne, mens der pr. marts 2025 fortsat er to beboede ældreboliger. Det kan blive nødvendigt at nedrive i etaper, i forhold til beboerne i ældreboligerne (Ejstrupvej D-L), da der tidligere er truffet politisk beslutning om, at beboerne kan blive boende. Ejstrupvej D-L vil således først blive nedrevet, når den sidste beboer er fraflyttet. Projektet vanskeliggøres yderligere af at de beboede ældreboliger forsynes (vand, EL, varme, ABA mm) fra kælderen i den del der skal nedrives.

Der søges om en bevilling på 5.000.000 kr. til rådgivning, miljøundersøgelser samt nedrivning af bygningerne.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Miljøundersøgelserne og projektering starter i 2025 og nedrivningen opstarter primo 2026 og forventes at være nedrevet medio 2026.

Herefter igangsættes arbejdet med etablering af en ny adgangsvej med Kiss and Ride, parkering og en sikker skolesti. Det resterende areal skal herefter sælges til evt. tæt/lave bebyggelse eller andre formål på baggrund af den kommende lokalplans bestemmelser.

Nedrivning af den resterende del af ældrebeboerne afventer udflytning af de sidste 2 beboere, og kan ikke fastlægges tidsmæssigt.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Der er vedtaget en ny lokalplan og nedlæggelse af Kildedalcenteret er besluttet. Der foreligger nu en beslutning om nedrivning, og dermed er der juridisk hjemmel til at opsiges de resterende beboere i ældreboligerne. Det vil således være muligt at foretage nedrivningen uden etapedeling samt ekstraomkostninger til midlertidig forsyning til boligerne. Dette strider dog mod den tidligere politiske beslutning.

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 23: Energirenovering af kommunale bygninger (bevillingssag)

25/3009

Resume

Som led i Viborg Kommunes arbejde med at realisere målsætningerne i Klimahandlingsplanen og sammenhængsmodellens fokus på bæredygtighed og energibesparende tiltag, er der i anlægsbudgettet 2025-2028 afsat midler til renoveringer og energibesparende tiltag. Det skal til for at kommunen kan opnå flere bæredygtige og energivenlige bygninger rundt i kommunen. Der anmodes om frigivelse af 10.000.000 kr. til projekterne i 2025.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 10.000.000 kr. til kontoen ”Energirenoveringer af kommunale bygninger 2025” med rådighedsbeløb på 10.000.000 kr. i 2025, og
2. at udgiften på 10.000.000 kr. i 2025 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Energirenoveringer af kommunale bygninger”.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 10.000.000 kr. til kontoen ”Energirenoveringer af kommunale bygninger 2025” med rådighedsbeløb på 10.000.000 kr. i 2025, og
2. at udgiften på 10.000.000 kr. i 2025 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Energirenoveringer af kommunale bygninger”.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

I anlægsbudget 2025-2028 er der budgetteret med 10 mio. kr. i 2025, 10 mio. i 2026, 12,919 mio. i 2027 og 6 mio. i 2028 (2026-28 er i 26-priser). Midlerne blev givet på baggrund af et ideoplæg, der understøtter målsætningerne i den fælles ejendomsstrategi og sammenhængsmodellen ([Link til sag nr. 1 i byrådet den 9. oktober 2024](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Som et led i at realisere målsætningen i den fælles ejendomsstrategi og samtidig leve op til sammenhængsmodellens målsætning om at skabe bæredygtige og energivenlige bygninger, er der afsat midler frem til 2028 til renovering og energibesparende tiltag. Initiativerne inkluderer blandt andet udskiftning af ventilationsanlæg, armaturer til LED, klimaskærm, belysning, varme automatik og montering af styring af belysningsanlæg mm. Der anmodes om frigivelse af 10.000.000 kr. til projekterne i 2025.

Der er allerede flere energirenoveringsprojekter i gang, og der planlægges yderligere initiativer. Midlerne i 2025 vil både blive brugt til analyser og konkrete energiforanstaltninger. Teknisk Service vil have en vigtig rolle i at identificere nye

muligheder for energiforbedringer i bygningerne.

Nogle af de konkrete projekter, der allerede er planlagt eller er i gang, omfatter:

Belysning (opgradering til energirigtig belysning, BR18):

- Møllehøj Skole
- Frederiks Skole
- Ørum Skole
- Børnehuset Solstrålen, Karup

Optimering af CTS / Varme og Ventilation:

- Rødkærsbro Børnehus
- Specialafdeling ved Vestervang Skole

Ventilation:

- Sct. Mogens Gade 5 (nyt ventilationssystem)

Analyse:

- Søndre Skole (analyse af energiforbrug og muligheder for forbedringer)

Energiledelse (mindre projekter):

- Hammershøj Hallen
- Klub Perronen
- Regimentsvej 5
- Egeskov Børnehave

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Projekterne bliver gennemført i 2025, med en gradvis implementering af de forskellige tiltag.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 24: Udfasning af olie- og gasfyr (bevillingssag)

25/3012

Resume

Byrådet vedtog i oktober 2022, at kommunen forpligter sig til at udfase olie- og gasfyr i alle kommunale bygninger inden 2035. Som følge af dette blev der afsat midler til projektet på anlægsbudgettet for 2025-2028. Der anmodes om frigivelse af 5.000.000 kr. til projekterne i 2025.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 5.000.000 kr. til kontoen ”Udfasning af olie- og gasfyr ” med rådighedsbeløb på 5.000.000 kr. i 2025, og
2. at udgiften på 5.000.000 kr. i 2025 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Udfasning af olie- og gasfyr”.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 5.000.000 kr. til kontoen ”Udfasning af olie- og gasfyr ” med rådighedsbeløb på 5.000.000 kr. i 2025, og
2. at udgiften på 5.000.000 kr. i 2025 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Udfasning af olie- og gasfyr”.

Martin Sanderhoff (M) deltog ikke i Økonomi- og Erhvervsudvalgets behandling af sagen på grund af inhabilitet.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

I anlægsbudget 2025-2028 er der budgetteret med 5.000.000 kr. i 2025, 6.028.000 kr. i 2026, 10.794.000 kr. i 2027 og 10.500.000 kr. i 2028 (2026-28 er i 26-priser). Budgettet understøtter målsætningerne i den fælles ejendomsstrategi, Kommunens Klimahandlingsplan og sammenhængsmodellen ([Link til sag nr. 1 i byrådet den 9. oktober 2024](#)).

Byrådet vedtog den 12. oktober 2022 Klimahandlingsplanen for Viborg Kommune, der blandt andet forpligter kommunen til at udfase olie- og gasfyr i alle kommunale bygninger senest i 2035 ([link til sag nr. 8 i byrådet den 12. oktober 2022](#)). I februar 2023 besluttede byrådet at afsætte midler til en undersøgelse af det forventede anlægsbehov for at gennemføre udfasningen. På baggrund af undersøgelsen, som Rambøll har udarbejdet for Viborg Kommune, er der udarbejdet en samlet finansieringsplan for projektet.

Byrådet besluttede den 22. juni 2021 ”at anbefale, at alle offentlige bygninger i de enkelte konverteringsområder naturligt indgår og konverteres til fjernvarme” ([link til sag nr. 16 i byrådet den 22. juni 2021](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Udfasningen af olie- og gasfyr indebærer, at de nuværende olie- og gasfyr erstattes med alternative energikilder, herunder fjernvarme, hvor det er muligt, og varmepumper, hvor fjernvarme ikke er en mulighed. Dette vil medføre en nødvendighed for at opgradere bygningernes varmeinstallationer, herunder radiatorer, rørføring og forsyningsstik. Det samlede finansieringsbehov er vurderet at være 105,5 mio. kr., fordelt over perioden 2026-2035. Der anmodes om frigivelse af 5.000.000 kr. til projekterne i 2025.

Udbygningen af fjernvarme i Viborg Kommune er i gang, og konverteringen af bygninger følger naturligt med i takt med etableringen af nye forsyningsområder. Energi Viborg arbejder målrettet på at udvide fjernvarmenettet, og en række adresser er allerede planlagt til konvertering i den kommende periode.

Aktuelt omfatter planerne blandt andet:

- Egevænget 1-9 Trepas-Væksthus
- Egevænget 5-7 Hald Ege Børnehus
- Egeskovvej 75 Hald Ege Skole
- BASE – Bjerringbro

Samtidig skal der iværksættes et analysearbejde med fokus på varmepumper. Analysen skal belyse potentialet for varmepumper som et supplerende eller alternativt varmekildevalg i områder, hvor fjernvarme ikke er en mulighed.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Projektet er opdelt i flere faser, og den første fase, som omfatter afsatte midler til 2025-2028, vil fokusere på at etablere fjernvarmeforsyning og installere varmepumper i de mest kritiske kommunale bygninger.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 25: Fremtidig styring af byggeanlægsprojekter

24/37251

Resume

Som opfølgning på byrådets beslutning d. 18. december 2024 fremlægges hermed forslag til en styrket organisering og styring af bygge- og anlægssager. Indsatsen omfatter hjemtagelse af flere rådgivningsopgaver i de tidlige projektfaser, øget fokus på risikostyring og styrkelse af økonomistyringen. Formålet er at skabe mere robuste byggeprojekter, der er bedre forberedt og mere økonomisk sikre. Initiativerne spiller sammen med organiseringen af byggeanlægsprojekter i Ejendomme og Energi fra 1. januar 2023.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at forslag om hjemtagelse af rådgivningsopgaver i de tidligste faser af byggeriet godkendes for byggeanlægsprojekter, som beskrevet i punkt A,
2. at forslag om risikobaseret styring med projektspecifikke buffere godkendes og implementeres i kommende byggeanlægsprojekter, som beskrevet i punkt B,
3. om der af hensyn til budgetsikkerhed, skal indarbejdes en risikobuffer for allerede igangsatte og afsatte byggeanlægsprojekter i forbindelse med budgetforhandlingerne efteråret 2025, som beskrevet i punkt C,
4. at forslag om øget økonomistyring godkendes, som beskrevet i punkt D,
5. at Ejendomme og Energi fra januar 2025 tilføres 3 årsværk til løsning af de yderligere opgaver, som beskrevet i punkt E,
6. at de 3 årsværk finansieres ved justering af model for internt honorar, som beskrevet i punkt F,
7. at administrationsgrundlag for udbud af byggeanlægsprojekter tages til efterretning, som beskrevet i punkt G, og
8. at procesforløb for administrativ og politisk styring af byggeanlægsprojekter som beskrevet i punkt H godkendes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at forslag om hjemtagelse af rådgivningsopgaver i de tidligste faser af byggeriet godkendes for byggeanlægsprojekter, som beskrevet i punkt A,
2. at forslag om øget økonomistyring godkendes, som beskrevet i punkt D,
3. at Ejendomme og Energi fra januar 2025 tilføres 3 årsværk til løsning af de yderligere opgaver, som beskrevet i punkt E,
4. at de 3 årsværk finansieres ved justering af model for internt honorar, som beskrevet i punkt F,
5. at administrationsgrundlag for udbud af byggeanlægsprojekter tages til efterretning, som beskrevet i punkt G, og
6. at procesforløb for administrativ og politisk styring af byggeanlægsprojekter som beskrevet i punkt H godkendes. Der vedlægges yderligere notat til behandling i byrådet.

Herudover beslutter Økonomi- og Erhvervsudvalget, at der tages stilling til følgende i forbindelse med budgetlægningen for 2026-2029:

"at forslag om risikobaseret styring med projektspecifikke buffere godkendes og implementeres i kommende byggeanlægsprojekter, som beskrevet i punkt B, og

om der af hensyn til budgetsikkerhed, skal indarbejdes en risikobuffer for allerede igangsatte og afsatte byggeanlægsprojekter i forbindelse med budgetforhandlingerne efteråret 2025, som beskrevet i punkt C,”

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

I december 2024 blev der fremlagt en sag om budgetoverskridelser i flere anlægsprojekter, herunder projekter i Ørum, Skals, Lysningen og Wibergis. Overskridelserne skyldtes primært mangelfulde forundersøgelser, fejl i budgetgrundlag og manglende risikostyring. Projekterne var igangsat før centraliseringen af byggeanlægsprojekter under Teknik & Miljø i januar 2023.

For at undgå lignende overskridelser besluttede byrådet på byrådsmødet den 18. december 2024 en række målrettede tiltag, herunder differentierede udbudsformer og hjemtagelse af rådgivningsopgaver i de tidligste faser, samt ændring af struktur og hyppighed for økonomistyring. Det blev besluttet, at der i april 2025 skal præsenteres en model ift. at hjemtage opgaver i de tidlige faser af byggeriet ([link til sag nr. 25 på byrådet den 18. december 2024](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Centraliseringen af byggeanlægsprojekter under Teknik & Miljø i januar 2023 har tydeliggjort den administrative rolle- og ansvarsfordeling i forhold til styring af projekterne. Centraliseringen i sig selv nedbringer ikke risikoen for lignende udfordringer, men der vil derfor fremadrettet være øget fokus på, at opdage og agere på lignende udfordringer tidligere i processen.

For at styrke den fremtidige styring af kommunale anlægsprojekter foreslås nedenstående tiltag. De foreslåede tiltag er tæt forbundet med beslutningen om at samle ansvaret for byggeanlægsprojekter i Teknik & Miljø. Samlingen skal sikre bedre koordinering mellem energibesparelser, vedligehold og drift, samt styrkelse af projektstyringen i byggeanlægssager.

A. Hjemtagelse af rådgivningsopgaver i tidlige faser

For at sikre et bedre oplyst og robust beslutningsgrundlag foreslås det, at Ejendomme og Energi hjemtager flere rådgivningsopgaver, herunder workshops, miljøundersøgelser, geotekniske analyser, programmering og skitseforslag i de indledende faser af byggeanlægsprojekter. Dette vil muliggøre en mere præcis definition af projektets omfang og reducere risikoen for ændringer undervejs.

Ved gennemførelse af workshop med personale og brugere vil det være muligt at udarbejde præcise byggeprogrammer med angivelse af funktioner, rumprogrammer med arealer, specificerede behov for hvert enkelt lokale osv. På den led vil rådgiverne have et klart indtryk af, hvad der skal bygges, når de afgiver deres tilbud – samtidig kan udgiften til de indledende faser af rådgivningen reduceres.

Ift. udførsel af miljøundersøgelser og geotekniske analyser, vil omkostningerne og risikoen afdækkes tidligere i processen, og inden der er brugt penge på ekstern rådgivning. På den led er det muligt tidligt i processen at tage stilling til konsekvenserne, og om projektet skal tilpasses eller ændres for at tage hensyn til risikoen.

For at sikre at alle ønsker og behov er afklaret inden udsendelse i rådgiverudbud, kan der evt. laves et skitseforslag, som kan illustrere om ønskerne/behovene kan dækkes indenfor de fysiske og økonomiske muligheder.

Hjemtagelsen forventes at være omkostningsneutral. Merudgiften til lønninger ved hjemtagelse af nogle opgaver modsvares af reducerede udgifter til eksterne rådgivere samtidig med, at det bidrager til at reducere risikoen ved byggeanlægsprojekterne.

B. Risikobaseret styring

For at gøre projektet mere robust introduceres en ny tilgang til risikostyring. For hvert projekt udarbejdes en risikobuffer baseret på projektets kompleksitet, størrelse og risikoprofil. Bufferen nedskrives løbende, når risici afklares, hvilket skaber mere gennemsigtighed og løbende overblik over rådighed i anlægsbudgettet i overslagsårene. Beslutning om henholdsvis nedskrivning eller anvendelse af risikobufferen skal godkendes i direktionen og efterfølgende fremlægges til Økonomi- og Erhvervsudvalget til orientering.

C. Risikobuffer igangsatte byggeanlægsprojekter

Forvaltningen har lavet en gennemgang af allerede igangsatte byggeanlægsprojekter og projekter afsat i overslagsårene med henblik på at indarbejde en risikobuffer for disse i forbindelse med budgetforhandlingerne i 2025. Det bemærkes, at forvaltningen ikke har kendskab til eller forventning om, at der er fare for budgetoverskridelse, men der er til disse projekter ikke afsat en risikobuffer til udefrakommende forhold som eksempelvis konkurs eller lignende. Som med kommende anlægsprojekter vil risikobufferen blive nedskrevet løbende, efterhånden som risici afklares. Gennemgangen vedlægges som bilag A.

D. Styrkelse af økonomistyringen

Der laves fire gange årligt et samlet overblik til Økonomi- og Erhvervsudvalget for alle byggeanlægsprojekter. I overblikket vil indgå en oversigt over aktuelt forbrug, forventet forbrug, bevilling og samlet budget. For hvert enkelt byggeanlægsprojekt vil der ligeledes indgå en nærmere gennemgang af tidsplan, økonomi og aktuelt stade. For at skabe et hurtigt overblik over projekterne, vil de blive inddelt i tre kategorier ift. udfordringer. Første afrapportering behandles i andet dagsordenspunkt på dagens møde.

Forvaltningen opnormerer i forhold til opfølgning på byggeregnskaber. Herunder at der laves opgørelse hver måned på forbrug, og forventede udgifter.

E. Opnormering af projektledere

For at løse opgaverne gennemgået i punkt A-D, opnormeres Ejendomme og Energi indtil videre med 3 årsværk. Projektlederne opkvalificeres derudover fælles i et tilrettelagt uddannelsesforløb i projektledelse og øget økonomistyring, for at kunne varetage den faglige løsning af opgaverne.

F. Justering af honorarmodellen

Til finansiering af opnormering i Ejendomme og Energi foreslås det at justere den nuværende honorarmodel i forbindelse med Byggeanlægsprojekter, som anvist i bilag B

G. Revideret administrationsgrundlag

Det reviderede administrationsgrundlag for bygge- og anlægsopgaver er revideret iht. byrådets beslutninger 18. december 2024. Grundlaget indebærer ændrede muligheder for entreprisformer i forbindelse med udbud af rådgivning og byggeanlægsprojekter, som skal gøre processerne mere sikre og fleksible. I forbindelse med den politiske frigivelse af midler til rådgivning vil forvaltningen anbefale en given entreprisform til politisk vedtagelse.

H. Procesforløb Byggeanlægsprojekter

Der er udarbejdet et Procesforløb for byggeanlægsprojekter, som præciserer den administrative og politiske ansvarsfordeling i hele byggeanlægsprojektet. I procesforløbet indgår at Teknik & Miljø fremadrettet har det administrative ansvar i alle byggeanlægsprojekter, herunder at formandskabet i alle styregrupper er en ledelsesrepræsentant fra Teknik & Miljø. Procesforløbet er godkendt i direktionen 26.03.25.

Ejendomme og Energi udarbejder sammen med det enkelte direktørområde Idéoplæg til budgetforhandlinger. Det enkelte direktørområde har ansvaret for den politisk behandling og prioritering. Efter optagelse på Investeringsoversigten overtager Teknik & Miljø ansvaret for gennemførelse og politisk behandling.

Politisk har de enkelte fagudvalg ansvaret for udarbejdelse, godkendelse og fremførelse af Idéoplæg i forbindelse med budgetforhandlingerne. Efter optagelse på Investeringsoversigten overtager Økonomi- og Erhvervsudvalget det politiske ansvar for tid og økonomi for byggeanlægsprojekter over 5 mio. kr. De enkelte fagudvalg skal fortsat godkende dispositionsforslag ift. ønsker/behov i de enkelte projekter.

Ændringerne af det politiske ansvar skal indarbejdes i byrådets styrelsesvedtægter, og forvaltningen vil komme med forslag hertil snarest muligt.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Implementeringen af de foreslåede tiltag forventes at kunne påbegyndes kort herefter og i løbet af 2025. For igangværende projekter vil initiativerne blive igangsat ift. stedet af de enkelte projekter.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Hjemtagelsen af rådgivningsopgaver forventes at være omkostningsneutral. Merudgiften til lønninger ved hjemtagelse af nogle opgaver modsvares af reducerede udgifter til eksterne rådgivere samtidig med, at det bidrager til at reducere risikoen ved byggeanlægsprojekterne.

Juridiske og planmæssige forhold

De foreslåede tiltag er i overensstemmelse med gældende lovgivning og standarder for kommunale byggeprojekter. Det reviderede administrationsgrundlag sikrer desuden overholdelse af nye krav i bygningsreglementet og andre relevante regelsæt.

Bilag

Bilag A Forslag til risikobuffer

Bilag B Notat forslag til honorarsatser

2025 - Procesforløb Byggeanlægsopgaver Viborg

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 26: Opgradering af eventfaciliteter på Dyrskuepladsen

25/10351

Resume

Fyrfest ønsker at Viborg Kommune opgraderer Dyrskuepladsen med ekstra gruspladser, dræn, øget vandtilslutning og adgangsforhold. Classic Race Viborg ønsker selv at anlægge og finansiere en kørevej med SF-sten, der ligeledes opgraderer pladsen som eventplads. Den kommunale udgift vil kunne finansieres gennem øget lejebetaling til sådanne store events.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager stilling til, om udvalget indstiller til byrådet,

1. at arbejdet med opgradering af eventfaciliteter på Dyrskuepladsen udbydes og igangsættes som beskrevet i sagsfremstillingen,
2. at udgiften på max. 885.000 kr. afholdes af driftsbeløbet afsat til Udviklingspuljen under Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikområde "Politisk organisation" i 2025,
3. at lejebetalingen fra særligt store events over en 10-årige periode godskrives udviklingspuljen, og
4. at det samtidig besluttet, at Dyrskuepladsen skal være til rådighed for FyrFest og andre store events i en 10-årig periode.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-04-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at arbejdet med opgradering af eventfaciliteter på Dyrskuepladsen udbydes og igangsættes som beskrevet i sagsfremstillingen,
2. at udgiften på max. 885.000 kr. afholdes af driftsbeløbet afsat til Udviklingspuljen under Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikområde "Politisk organisation" i 2025,
3. at lejebetalingen fra særligt store events over en 10-årige periode godskrives udviklingspuljen, og
4. at Dyrskuepladsen skal være til rådighed for FyrFest og andre store events i en 10-årig periode.

Fraværende:

Mette Nielsen

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Indstillingen fra Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendes.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Fyrfest, tidligere kaldet Fyrværkerifestival, flyttede i 2018 til Viborg by og har siden etableret sig på Dyrskuepladsen som landets største endags musikfestival med 18.000 gæster. Festivalen blev i 2023 solgt til firmaet DtD, Down the Drain, der fra 2025 og frem i Kaserneområdet arrangerer musikfestivalen Forever i samarbejde med Tinghallen og Viborg Kommune.

I 2024 opgraderede Viborg Kommune, efter ønske fra Fyrfest, Dyrskuepladsen med en grusvej. Denne reducerede festivalens leje af kørepladser til at sikre kørsel med store lastbiler. Dette medfører en årlig besparelse, som over en kortere årrække finansierer etablering af den kommunale anlægsudgift.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

På baggrund af den tilfredsstillende opgradering af Dyrskuepladsen i 2024 har Fyrfest og Classic Race Viborg foreslået Viborg Kommune at foretage yderligere opgradering af pladsen:

- etablering af ekstra gruspladser og hjørneafrundinger på den allerede etablerede vej ca. 500.000 kr.
- etablering af dræn i et særligt fugtigt område af pladsen ca. 100.000 kr.
- øget vandtilslutning med henblik på toilet- og servicevogne ca. 100.000 kr. samt
- forbedring af ind- og udgange ca. 35.000 kr.

Forventet samlet anlægsudgift i maksimalt 735.000 kr. + 150.000 kr. til uforudsete udgifter, i alt 885.000 kr. Det noteres dog, at der kan være besparelse i forhold til vandtilslutning, da eksisterende installation måske kan genanvendes.

Når opgaven udføres af Viborg Kommune, skal den udbydes til virksomheder, der er tilmeldt kommunens 'håndværkerliste', hvilket festivalarrangørerne er indforstået med.

Herudover har Classic Race Viborg et ønske om etablering af en fast kørevej ned midt gennem pladsen. Classic Race Viborg er indstillet på selv at etablere denne med SF-sten og finansiere den uden udgift for Viborg Kommune.

Endelig bemærkes, at Forever Festival også anvender Dyrskuepladsen til overnatning i forbindelse med festivalen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Da Dyrskuepladsen er en kommunalt ejet plads, ønsker eventarrangørerne af økonomiske og juridiske årsager ikke selv at investere direkte heri, ligesom de gør opmærksom på, at de nævnte investeringer er en opgradering af kommunal ejendom, som også vil gavne andre lejere end alene Fyrfest og Classic Race Viborg. De er dog positivt indstillet på at tilbagebetale den kommunale investering gennem en forhøjet lejebetaling for pladsen, således at udgiften i løbet af nogle år vil være fuldt finansieret.

Arrangøren af Fyrfest, DtD ønsker dog, at kommunen i forbindelse med en aftale om betaling for investeringen, samtidig garanterer, at Dyrskuepladsen vil være til rådighed for festivalen i en 10-årig periode.

De to eventarrangører er samtidig indforstået med, at forøget lejeudgift tillægges den ordinære lejebetaling og alene skal gælde for særligt store events, der netop har glæde af de nævnte opgraderinger. Mindre aktører vil derfor ikke blive ramt af en øget lejebetaling.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 27: Mødeliste for byrådet

25/674

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd – herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår,

1. at byrådet tager stilling til mødelisten

Beslutning i Byrådet den 23-04-2025

Mødelisten blev godkendt.

Fraværende:

Lise Bertelsen

Niels Jørgen Ottesen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde i december måned 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag nr. 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis byrådet godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens §16 stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste for byrådet 2025

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen

Punkt 28: Lukket: Ejendomssag

25/9859

Fraværende Lise Bertelsen, Niels Jørgen Ottesen